

BIBLIOGRÁFIA

A magyar nyomda-, könyv-, sajtó- és könyvtártörténeti szakirodalom 2016* -ban

Rövidítések:

GeodKart	= Geodézia és Kartográfia
ItK	= Irodalomtörténeti Közlemények
KEK	= Közép-Európai Közlemények
KF	= Könyvtári Figyelő
KKK	= Könyv, Könyvtár, Könyvtáros
KN	= Könyv és Nevelés
MG	= Magyar Grafika
MKsz	= Magyar Könyvszemle
MTud	= Magyar Tudomány
MVizjel	= Magyar Vízjel
MűvtörtÉrt	= Művészettörténeti Értesítő
Alexander multifrons...	= Alexander multifrons. Tanulmányok a 90 éves Dörnyei Sándor tiszteletére / szerk. PERGER Péter. Bp.: OSZK–Argumentum K., 2016. 213 p. ill. (A Magyar Könyvszemle és a MOKKA-R Egyesület füzetei; 8.)
Egyház és reprezentáció a régi Magyarországon...	= Egyház és reprezentáció a régi Magyarországon / szerk. BÁTHORY Orsolya, KÓNYA Franciska. Bp.: MTA–PPKE Barokk Irod. és Lelkiség Kutcsop., 2016. 433 p. ill.
Episcopus archiabbas benedictinus, historicus ecclesiae...	= Episcopus archiabbas benedictinus, historicus ecclesiae. Tanulmányok Várszegi Asztrik 70. születésnapjára / szerk. SOMORJAI Ádám, ZOMBORI István. Bp.: METEM–Historia Ecclesiastica Hungarica Alapítvány, 2016. 616 p. ill.
Hatalmi diskurzusok...	= Hatalmi diskurzusok. A hatalom reprezentációi a tudományokban és a művészetekben / KECSKEMÉTI Gábor et al.; szerk. BÍRÓ Csilla, VISY Beatrix. Bp.: Bibl. Nationalis Hungariae–Gondolat, 2016. 339 p. ill.
Hegyen épült város...	= Hegyen épült város. Tanulmánykötet. Válogatás a Fialat Kutatók és Doktoranduszok Nemzetközi Teológuskonferenciáján elhangzott előadások anyagából / szerk. SZÁVAY László, GÉR András László, JENEI Péter Bp.: KGRE–L'Harmattan, 2016. 404 p. ill.

---

* 2014-es és 2015-ös impresszummal megjelent publikációk pótlásával.

- In via eruditionis... = In via eruditionis. Tanulmányok a 70 éves Imre Mihály tiszteletére / szerk. BITSKEY István et al. Debrecen: Debreceni Egy. K., 2016. 538 p. ill.
- „A királyhűség jól bevált útján...”... = „A királyhűség jól bevált útján...” Rendi és nemzeti kötődések szimbolikus változásai 1967 és 1918 között / szerk. GLÄSSER Norbert, ZIMA András NAGYILLÉS Anikó közreműködésével. Szeged: MTA–SZTE Vallási Kultúrákut. Csup.–Néprajzi és Kult. Antropológiai Tansz., 2016. 490 p. ill.
- Monokgraphia... = Monokgraphia. Tanulmányok Monok István 60. születésnapjára / szerk. NYERGES Judit, VERÓK Attila, ZVARA Edina. Bp.: Kossuth, 2016. 847 p. ill. <http://mek.oszk.hu/16200/16282/16282.pdf>
- Natio est semper reformanda... = Natio est semper reformanda. Tanulmányok a 70 éves Gergely András tiszteletére / szerk. ANKA László et al. Bp.: KRE–L'Harmattan, 2016. 647 p. ill.
- A nők és a régi magyarországi vallásosság... = A nők és a régi magyarországi vallásosság / szerk. BAJÁKI Rita, BÁTHORY Orsolya. Bp.: MTA–PPKE Barokk Irod. és Lelkiség Kut-csup., 2015. 437 p. ill.
- Nunquam autores, semper interpretes... = Nunquam autores, semper interpretes. A magyarországi fordításiro-dalom a 18. században / szerk. LENGYEL Réka. Bp.: MTA BTK Irodalomtudományi Intézet, 2016. 421 p.
- Propaganda. Politika, hétköznapi és magas kultúra, művészet és média a nagy háborúban... = Propaganda. Politika, hétköznapi és magas kultúra, művészet és média a nagy háborúban / szerk. ifj. BERTÉNYI Iván, BOKA László, KATONA Anikó. Bp.: OSZK, 2016. 542 p. ill.
- Testimonio litterarum... = Testimonio litterarum. Tanulmányok Jakó Zsigmond tiszteletére / DÁNÉ Veronika, LUPESCUNÉ MAKÓ Mária, SÍPOS Gábor szerk. Kolozsvár: Erdélyi Múzeum-Egyes., 2016. 453 p. ill.
- Tipográfia régtől fogva... = Tipográfia régtől fogva. A nagyváradi nyomdászat 450 éves története / szerk. BOKA László, EMÓDI András. Bp.: OSZK–Argumentum K., 2016. 158 p. ill.
- Történetek Baranyából... = Történetek Baranyából / szerk. GYÁNTI István, KISS Zoltán. Pécs: Csorba Gy. Kvt., 2016. 261 p. ill.
- „Új könyvtár virul itt, tele rendbe rakott tudománnyal. Fontos, hogy mindent nyitva találsz odabent.”... = „Új könyvtár virul itt, tele rendbe rakott tudománnyal. Fontos, hogy mindent nyitva találsz odabent.” Tudomány és kutatás a 240 éves Klimó Könyvtárban. A 2014. október 16–17-én rendezett jubileumi tudományos konferencia tanulmányai / szerk. DEZSŐ Krisztina, MOLNÁR Dávid, SCHMELCZER-POHÁNKA Éva. Pécs: PTE Egy. Kvt. és Tudásközp.–Pécsi Egy-házmegeye, 2016. 386 p. ill. (A Pécsi Egyetemi Könyvtár kiadványai; 13.)
- Útmutató... = Útmutató. Tanulmányok Pázmány Péter Kalauzáról / szerk. MACZÁK Ibo-lya. Bp.: MTA–PPKE Barokk Irod. és Lelkiség Kutsop., 2016. 255 p. ill.

Általános és összefoglaló munkák, elvi kérdések

- Alexander multifrons. Tanulmányok a 90 éves Dörnyei Sándor tiszteletére / szerk. PERGER Péter. Bp.: OSZK–Argumentum K., 2016. 213 p. ill. (A Magyar Könyvszemle és a MOKKA-R Egyesület füzetei; 8.)
- ALMÁSI Gábor: Egy különleges életút a 16. század első feléből. Martin Brenner, erdélyi százsz humanista = MKsz (132.) 2016. 1. 14–30.
- BALÁZS Mihály: Túl a felekezeti határokon. Körömöczi János kapcsolatrendszeréhez = Értelmiségi karriertörténetek 2. / szerk. BÍRÓ Annamária, BOKA László. Nagyvárad: Partium K.; Bp.: Reciti, 2016. 63–75.

- Cserey Farkas Széchenyi Ferenchez, kéziratának kiadásának sikertelenségéről írt levele szövegközlésével.
- BÁN Izabella: Egyházi és világi reprezentáció megjelenése a társulati imakönyvekben = Egyház és reprezentáció a régi Magyarországon... 7–24.
- BÁNYI Szilvia: A nagyszombati ábécéskönyv CISIO JANUS részének korábban nem ismert magyar nyelvű hónapversei = ItK (120.) 2016. 1. 72–79. ill.
A nagyszombati ábécéskönyv az RMNyben 471A-ként található. A hónapversek szövegével. 76–78.
- Az mi urunc Iesus Christusnac wy testamentoma. Sárospatak: Hernád, 2015. Hasonmás kiad. 236 p. + mell. (19 p. ill.)
- I. Rákóczi György a könyvgyűjtő bibliaolvasó (melléklet címe); Kész. a Sárospataki Református Nagykönyvtárban M 24 jelzeten őrzött példány alapján.; A mellékletben Monok István és Dienes Dénes tanulmányával; Eredeti kiadása: Visolban : Mantskovit Balint nyomtatása által, 1590.
- BÍRÓ Csilla: Esterházy Pál nádor hatalmi reprezentációja két régi nyomtatvány tükrében = Hatalmi diskurzusok... 48–62. ill.
- BÍRÓ-BALOGH Tamás: Könyvvel üzenek néked. Radnóti Miklós dedikációi. Bp.: Szépművészeti Könyvek K., 2016. 380 p. ill.
- BITSKEY István: Pázmány Péter és a Reihing-vita. Adalék az érseki könyvbeszerzéshez = Monographia... 98–101.
- BITSKEY István: Kalauz mint liber gradualis = Útmutató... 197–203.
- BODA Miklós: Az Erzsébet Tudományegyetem Könyvtára Balogh Károly (1879–1944) irodalomtörténész és műfordító életében = „Új könyvtár virul itt, tele rendbe rakott tudománnyal. Fontos, hogy mindent nyitva találj odabent.”... 129–146. ill.
- BOGÁR Judit: A felvilágosodás előzményei egy evangélikus tudós tanár, ifj. Buchholtz György munkásságában = A felvilágosodás előzményei Erdélyben és Magyarországon, 1650–1750 / szerk. BALÁZS Mihály, BARTÓK István. Szeged: SZTE M. Irodalmi Tanszék, 2016. 257–264.
- Olvasmánytörténeti adatokkal.
- BOKA László–RÓZSAFALVI Zsuzsanna: A szavak háborúja. = Propaganda az I. világháborúban. Az Országos Széchenyi Könyvtár kiállítása, 2015. október 16–2016. április 9. / szerk. ifj. BERTÉNYI Iván, BOKA László. Bp.: OSZK, 2016. 75–95.
Angol nyelven: 97–118.
- CSORBA Dávid: Az Ország Ilona feletti hiányzó temetési beszéd esete = Monographia... 137–142.
- CSÖRSZ RUMEN István–SZILÁGYI N. Zsuzsa: Kintyets kimpenyesty. 1768. Egy román–magyar verses ponyva tanulságai. = Nunquam autores, semper interpretes... 69–93. ill.
A Nunquam autores, semper interpretes A magyarországi fordításirodalom a 18. században c. konferencián 2014. október 3-án Miskolcon elhangzott előadás kiegészített, szerkesztett változata; Könyvészeti adatokkal
- DALLOUL Zaynab: Una cinquantina particolare di Bernardino Guerralda nella Biblioteca Nazionale di Budapest = Le fusa del gatto (Torrita di Siena, Società Bibliografica Toscana) 2016. 85–107.
- DALLOUL Zaynab: Interpretations of Janus Pannonius' Eranemos in Light of the Cultural Heritage and Library of Count Sámuel Teleki and Alexander Kovásznai = Kniha (Martin, Slovenská Národná Kniznica) 2016. 182–192.
- DEÉ NAGY Anikó: Teleki Sámuel végakarata = Monographia... 154–162.
Teleki Sámuel végrendeletének szövegközlésével
- DONCSEZC Etelka: A pesti Lesegesellschaft szabályzata és tagjai = MKsz (132.) 2016. 3. 337–353.
- ECSÉDY Judit, V.: Egy pozsonyi könyvkiadó és rézmetsző: Johann Nepomuk Schaff (1757–1827) = MűvtörtÉrt (65.) 2016. 1. 113–127. ill.
- EGYED Emese: A fegyelmezett világ munkása. Daniele Concina a színjátszás veszedelméről = „Új könyvtár virul itt, tele rendbe rakott tudománnyal. Fontos, hogy mindent nyitva találj odabent.”... 113–128.

- FARKAS Gábor: *The Case of King's Assassination as Presented in Early Prints and Manuscripts. Was Louis II. King of Hungary. Assassinated after the Battle of Mohács (1526)? = Kniha* (Martin, Slovenská Národná Kniznica) 2016. 31–39.
- FEKETE Csaba: *A Szákiak = MKsz* (132.) 2016. 1. 47–59.
- GESZTELYI Hermina: *A női vallásosság lehetőségei és elvárt formái a hízmésmintakönyvek ajánlásai alapján a kora újkorban = A nők és a régi magyarországi vallásosság... 125–135.*
Elhangzott előadás szerkesztett változata
- GOLUB Xénia: *Szláv antikváink és szerb possesszorai = Hatalmi diskurzusok... 83–104.* ill.
- GOLUB Xénia: *Serbian Monks as Documented by the Handwritten Inscriptions in the Early Printed Cyrillic Slavonic Books from the Territory of the Serbian Orthodox Eparchy of Buda = Niš and Byzantium.IV* (Niš) 2016. 603–616.
- GUDOR Kund Botond: *Bod Péter és a németalföldi peregrináció = Monographia... 228–251.*
Könyvészeti adatokkal
- HAMVAS Endre–KESERŰ Bálint: *Köleséri Sámuel tudományos-irodalmi fő művének sorsa = Monographia... 257–259.*
- HARGITTAY Emil: *A reformáció irodalma. Könyvnyomtatás, protestáns tudományosság, bibliafordítások = Fejedelemasszonyok és a vallásszabadság Erdélyben. Tanulmánykötet és kiállítási katalógus / szerk. UDVARHELYI Erzsébet, NAGY Károly.* Veszprém: Boldog Gizella Főegyházmezei Gyűjt., 2016. 115–120.
A tanulmány angol nyelvű változata: 121–123.
- HEGYI Ádám: *Die Rolle der Buchbinderprediger in der Meinungsformung von ungarischen und deutschsprachigen reformierten Gemeinden am Ende des 18. Jahrhunderts bezüglich der gedruckten Bücher im südöstlichen Teil des Königreichs Ungarn = Kniha v proměnách času. K výzkumu zámeckých, měšťanských a církevních knihoven / ed. Ritka RADIMSKÁ.* Česke Budějovice: Jihočeská univerzita, 2015. 94–115.
- A Cesky Krumlovban* 2014. október 24–26. megrendezett konferencián elhangzott előadás szerkesztett változata
- HÖRCHER Ferenc: *Intézményalapítás és polgári kultúra. A Széchenyiek útja a főúri mecenatúrától a Bildungsbürger eszményéig = Nemzet, faj, kultúra a hosszú 19. században Magyarországon és Európában / szerk. HÖRCHER Ferenc, LAJTAI Máttyás, MESTER Béla.* Bp.: MTA BTK TTI, 2016. 147–177., 322.
A Nemzet, faj, kultúra a hosszú 19. században Magyarországon és Európában c. konferencián 2015. december 8-án Budapesten elhangzott előadás kiegészített, szerkesztett változata.
- HUBERT Ildikó: *Feljegyzések Károlyi Gáspár haláláról. Sóvári Soós Kristóf posztilláinak kéziratos toldalékában = Monographia... 289–293.* ill.
Az MTAK KIK Kézirattárában őrzött kötetben (Bártfa, 1598.) található kéziratról
- JÁKI László: *A ponyva szerepe az olvasóvá nevelésben. Az „aljairodalomtól” a „nemes ponyváig” = KN* (18.) 2016 3. 17–32.
- JUHÁSZ Zoltán: *Pázmány Péter, a Kaluz és a liber gradualis = „Hiszek, hogy megértsem!”.* Doktoranduszok Országos Szövetsége Hit-tudományi Osztály Fialat Kutatók és Doktoranduszok IV. Nemzetközi Teológuskonferenciája. Budapest, 2013. november 30. Konferenciakötet / szerk. GÉR András László, JENEI Péter, ZILA Gábor. Bp.: KRE–L'Harmattan, 2015. 317–324. ill.
- KARVALICS László, Z: *A múzsák a háborúban sem hallgatnak. Szempontok és példák egy furcsa fogalmi négyzőg értelmezéséhez = Monographia... 353–360.*
A két világháború katonáinak olvasási szokásai, ezek hatása a tömegkultúrára és az információs társadalom kialakulására.
- KATONA Anikó: *Vizuális kultúra és háborús propaganda Magyarországon = Propaganda az I. világháborúban. Az Országos Széchényi Könyvtár kiállítása, 2015. október 16–2016. április 9. / szerk. ifj. BERTÉNYI Iván, BOKA László.* Bp.: OSZK, 2016. 53–62.
Angol nyelven: 63–73.

- KESERŰ Bálint: Jakó Zsigmond és a kora újkori magyar irodalom = Testimonio litterarum. Tanulmányok Jakó Zsigmond tiszteletére / DÁNÉ Veronika, LUPESCUNÉ MAKÓ Mária, SIPOS Gábor szerk. Kolozsvár: Erdélyi Múzeum-Egyes., 2016. 169–178.
- KIS Krisztián Bálint: Székelyföldi nyomdák, kiadók, könyvkereskedők, újságok, folyóiratok és helyi lapok = A Csíki Székely Múzeum évkve. 2016. 89–117.
- KISS Endre József: Bodrog-parti könyvesház. Sárospatak: Hernád K., 2016. 516 p. ill. A Sárospataki Református Nagykönyvtárhoz kapcsolódó könyv-, könyvtár-, művelődés- és sajtótörténeti írásokkal.
- KISS Péter: Az egri érseki Líceum történetéből. Eger: Kiss P., 2016. 348 p. ill. Könyvtártörténeti és nyomdatörténeti fejezettel 98–165., 235–261., 291.
- KOCSIS Éva: Mátyás Flórián kutatásai és könyvtára Pécssett = „Új könyvtár virul itt, tele rendbe rakott tudománnyal. Fontos, hogy mindent nyitva találj odabent.”... 61–87. ill.
- KŐSZEGHY Zsolt: Egy magyar diplomata Borisz Godunov országában: Zalánkeményi Kakas István és Georg Techtander Moszkóviája = Aetas (31.) 2016. 2. Törésvonalak. 145–161.
- LÁZS Sándor: Apácaműveltség Magyarországon a XV–XVI. század fordulóján. Az anyanyelvű irodalom kezdetei. Bp.: Balassi, 2016. 459 p. ill.
- LENGYEL Réka: A visszanyert könyvtár. A Széll Farkas-gyűjtemény feldolgozásának lehetőségei a 21. században = Monokgraphia... 473–478.
- LENGYEL Réka: Digitized Culture and Erudition the Library of Farkas Széll (Knihovna Kubeľikova-Szellova) available on Google Books = Kniha (Martin, Slovenská Národná Kniznica) 2016. 277–283.
- LIPTÁK Dorottya: Szeletek az „erdélyi” könyves- és sajtóvilág 19. századi történetéből. Pályáívek, generációk, tendenciák, város-történeti és vállalkozástörténeti kontextusban = Monokgraphia... 491–503.
- LŐKÖS István: A magyar reformáció recepciója egy közép-európai nyelvi régióban = In via eruditionis... 122–137. Könyvtörténeti adatokkal
- MACZAK Ibolya: Keresztély Ágost temetése. A korabeli regensburgi kiadványok tükrében = Egyház és reprezentáció a régi Magyarországon... 273–283. ill. Fényképmelléklet 278–283.
- MOLNÁR Dávid: Franconius Daniel gyűjteménye. Szövegkiadás = Vers. Verstan, poétika, trópusok a 15–17. századi Európában. Fialatok Konferenciája 2013 / szerk. BARTÓK Zsófia Ágnes et al. Bp.: Reciti, 2014. 73–77. Az előadás kiegészített, szerkesztett változata; A függelékben hat epigrammával Franconius Daniel Illustrium viorum omina című gyűjteményéből latin és magyar nyelven 75–77.
- MONOK István: Hasonlóságok és eltérések a Köztes-Európa kora újkori könyvtörténetében. Szempontok és példák = Episcopus, archiabbas benedictinus, historicus ecclesiae... 2016. 233–246.
- MONOK István: Hatalom és könyvtárak a kora újkori Magyar Királyságban és Erdélyben = In via eruditionis... 363–369.
- MONOK István: Új hatalmi viszonyok a tudományos információk megosztásában = MTud (177.) 2016. 6. 690–696.
- MONOK István: A könyvtárak nyilvánossága a 16–18. században = „Új könyvtár virul itt, tele rendbe rakott tudománnyal. Fontos, hogy mindent nyitva találj odabent.”... 13–23. Monokgraphia. Tanulmányok Monok István 60. születésnapjára / szerk. NYERGES Judit, VERÓK Attila, ZVARA Edina. Bp.: Kossuth, 2016. 847 p. ill.
- NÉMETH S. Katalin: Zrínyi Miklós, a szigetvári hős gyászbeszéde, Farkasics Péter és Horváth György epitaphiuma, 1571 = ItK (120.) 2016. 5. 621–630. ill. Könyvtörténeti adatokkal, és a hungarika szövegközlésével
- Ó idő! Ó erkölcsök! Etikai és könyvtörténeti tanulmány / szerk. MACZKÓNÉ IVÁNYI Katalin,

- VASSNÉ TÉCSY Edit. Orosháza: Orosházi Tán-
csics M. Gimn., Szakközépisk. és Kollégi-
um, 2016. 113 p. ill.
- Egy könyvritkaság az Orosházi Tán-
csics Mihály Gimnázium könyvtárában: Florilegii
Magni sev Polyantheae floribus novissimis
sparsae, Libri XX. Frankfurt, Zetzner, 1621.
- OLÁH Róbert: Adalék Geleji Katona István és
Friedrich Spanheim kapcsolatához = Egy-
háztört. Szle (17.) 2016. 4. 123–126. ill.
- ORBÁN János–CSÖRSZ RUMEN István: Kéziratok
és nyomtatványok egy marosvásárhelyi ke-
reskedőház boltozatából = Lymbus 2015.
{2016} 275–314. ill.
- PÁL József: Temesvári Pelbárt munkásságának
hatása és kutatásának története = ItK (120.)
2016. 2. 191–206.
- RÓZSA Dávid: Az ország és népe. A magyar (ál-
lam)leíró statisztika Bél Mátyástól Fényes
Elek koráig = Fényes Elektől az európai
statisztikai rendszerekig. Tanulmánykötet /
fel. szerk. LACZKA Éva, SZABÓ István. Bp.:
MST; Oradea: Partiumi Területi Kutatások
Int., 2016. 38–57. ill.
- SARBAK Gábor: Buda és Krakkó pálos kapcsola-
tai a középkorban = Közös úton. Budapest
és Krakkó a középkorban. Kiállítási kataló-
gus. A Budapesti Történelmi Múzeum és
a Muzeum Historyczne Miasta Krakowa kö-
zös kiállítása. Budapesti Történelmi Múzeum
Vármúzeum, 2016. március 18 – július 24.
Bp.: BTM; Kraków: Muz. Historyczne Mi-
asta Krakowa, 2016. 133–135. ill.
- SIMON Katalin, H: A Szombathelyi Püspökség
szerepvállalása Szombathely kulturális éle-
tében a 18. század végén = „Új könyvtár
virul itt, tele rendbe rakott tudománnyal.
Fontos, hogy mindent nyitva találsz oda-
bent.”... 47–59. ill.
- SONNEVEND Péter: A hazai könyvtárügy szovje-
tizálása felé, 1947–1948 = KF (26.) 2016. 2.
209–226.
- STUMMER János: Amszterdamtól Nagyenyedig. M.
Tótfalusi Kis Miklós hányattatásai 1689 és
1698 között = Hegyen épült város... 296–301.
- SZÉCHENYI Ágnes: Magyar író a film világpia-
cán. Bíró Lajos (1880–1948) = SZÉCHENYI
Ágnes. Pályaképek. Művelődéstörténelmi tu-
dszetek a 20. századból. Bp.: Corvina, 2016.
63–157.
- Bíró Lajos pályaképe, benne szerkesztői,
publicisztikai tevékenysége, és sajtótörté-
nelmi adatok
- SZÉKELY Gábor: Egy kecskeméti peregrinus vi-
szontagságai az osztrák örökösödési háború
idején. Szatmári Pál odera-frankfurti tanul-
mányútja 1742–1743-ban = Hegyen épült
város... 195–200.
- Könyvbeszerzésre vonatkozó adatokkal
- Székelyföld története. Bp.: MTA BTK; Ko-
lozsvár: EME; Székelyudvarhely: HRM,
2016. ill. [1–3. köt.] 1. köt.: A kezdetektől
1562-ig / szerk. BENKŐ Elek, OBORNI Teréz.
582 p.; 2. köt.: 1562–1867 / szerk. EGYED
Ákos, HERMANN Gusztáv Mihály, OBORNI
Teréz. 735 p.; 3. köt.: 1867–1990 / szerk.
BÁRDI Nándor, PÁL Judit. 859 p.
- Művelődéstörténelmi kapcsolatos könyvfé-
jezetek, és könyvrészletek
- SZÉNÁSI Zoltán: Reprezentáció és karitás. Be-
vezető gondolatok a Budapesti Újságírók
Egyesülete Almanachjának sorozatkiadásá-
hoz = A Budapesti Újságírók Egyesülete
... évi almanachja; szerk. SZERDAHELYI Sán-
dor; kísérő tanulmány BOKA László, SZÉNÁSI
Zoltán. Reprint kiad. Bp.: OSZK–Argumen-
tum K., 2016. ill. 3–16.
- 1909-ik év.
- SZVORÉNYI Róbert: Eperjesi Serédy Márton pub-
likálatlan magyar verse és annak forrása =
Alexander multifrons ... 123–127.
- A verset tartalmazó kiadvány könyvtörténelmi
adatokkal.
- „Új könyvtár virul itt, tele rendbe rakott tu-
dománnyal. Fontos, hogy mindent nyitva talál-
sz odabent.” Tudomány és kutatás a 240 éves
Klimo Könyvtárban. A 2014. október 16–
17-én rendezett jubileumi tudományos kon-
ferencia tanulmányai / szerk. DEZSŐ Krisz-
tina, MOLNÁR Dávid, SCHMELCZER-POHÁNKA
Éva. Pécs: PTE Egy. Kvt. és Tudásközp.–
Pécsi Egyházmegye, 2016. 386 p. ill.
(A Pécsi Egyetemi Könyvtár kiadványai;
13.)

- VÁSÁRHELYI Judit, P: Samuel Spielenberger ismeretlen verse és albumbejegyzése = Alexander multifrons... 35–38. ill.
- VERŐK Attila: Régi nyomtatványok nyomában : hungaricumok Halléből = Auf der suche nach alten Druckwerken : Hungarica aus Halle. Eger: Líceum K., 2016. 314 p.
- Bibliográfiák, repertóriumok, katalógusok**
- BORVÖLGYI Györgyi–HEGYKÖZI Ilona: A magyar nyomda-, könyv-, sajtó- és könyvtártörténeti szakirodalom 2015-ben = MKsz (132.) 2016. 4. 493–512.
- EMÓDI András: A Schola Rivulina Nagybányán fennmaradt kötetéről = Monographia... 174–182. ill.
- Germanico–Hungarica. Album a Régi Nyomtatványok Tára kincseiből = Album mit Schätzen aus der Sammlung Alter Drucke. / Red. von Péter EKLER, Bernadett VARGA; Bp.: Széchényi-Nationalbibliothek, 2016. 111 p. ill.
- KISS Tamás: Gróf Zichy Ferenc győri püspök könyvkatalógusa 1752-ből = Primus inter omnes. Tanulmányok Bedy Vince születésének 150. évfordulójára / szerk. ARATÓ György, NEMES Gábor, VAJK Ádám. Győr: Győri Egyházm. Lvt., 2016. 367–381.
Függelékben: Catalogus librorum... 1752. 372–380.
- Dörnyei Sándor műveinek bibliográfiája = Alexander multifrons... 185–198.
- Jakó Zsigmond irodalmi munkásságának könyvészete = Írás, levéltár, társadalom. Tanulmányok és források Erdély történelméhez / JAKÓ Zsigmond; szerk. DANÉ Veronka, FEJÉR Tamás, JAKÓ Klára. Bp.: MTA BTK Törttud. Int., 2016. 723–771.
- JANCSÓ Árpád: Iconographia Temesvariensis 1716. Békéscsaba: Progresszív Ny., 2016. 166 p. ill.
A Nova kalandos regényei / szerk. GRÓB László. Máriabesnyő: Attraktor, 2016. 120 p. ill. (A magyar ponyva képes bibliográfiája)
- TIBORI SZABÓ Zoltán: A kolozsvári Minerva története és bibliográfiája. 1920–1948. Kolozsvár: Minerva Műv. Egyes., 2015. 431 p. ill.
- VARGA ANDRÁS: A Szegedi Tudományegyetem Egyetemi Könyvtár 1701–1800 közötti régi nyomtatványai = Catalogus librorum veterum Bibliothecae Universitatis Szegediensis = Altbücherbestand zwischen 1701–1800 der Universitätsbibliothek Szeged. Szeged: SZTE Klebelsberg K. Kvt., 2016. [6], V, 331 p. (A Kárpát-medence magyar könyvtárainak régi könyvei; 10.)
- A Vörösmarty-gyűjtemény a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ Kézirattárban és Régi Könyvek Gyűjteményében / összeáll. HORÁNYI Károly. Bp.: Argumentum K.–MTA Kvt. és Inf. Közp., 2016. 224 p. (A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtár és Információs Központ Kézirattárának katalógusai; 25.)
Vörösmarty Mihály könyveinek katalógusával és Csapodi Csaba tanulmányának (MKsz. 1956. 1.) újraközlésével
- Cenzúratörténet és más jogi szabályozások**
- HAJNÓCZI Kristóf: Pier Paolo Vergerio és az indexek = Lát(szó)tér. Fiatal kutatók italianisztikai tanulmányai / szerk. MOLNÁR Annamária, ÓTOIT Noémi, PÁL József. Szeged: SZTE BTK Olasz Nyelvi és Irodalmi Tansz., 2016. 129–154., 374.
- PAÁL Vince: A bűnvádi perrendtartás életbe lépéséről szóló törvényjavaslat – „sajtószakaszának” képviselőházi tárgyalása 1897-ben = In medias res. (5.) 2016. 2. 262–283.
- PAÁL Vince: Sajtóirányítás és -ellenőrzés Magyarországon a Nagy Háború éveiben = Propaganda. Politika, hétköznapi és magas kultúra, művészet és média a nagy háborúban / szerk. ifj. BERTÉNYI Iván, BOKA László, KATONA Anikó. Bp.: OSZK, 2016. 257–272.
- POGÁNY György: A könyvtári állomány politikai célú megtisztítása, selejtezése 1945 után = KKK (25.) 2016. 4. 9–35.

- SÁRÁNDI Tamás: „Zsidóbarátok és szabadkőművesek előnyben”? Egy erdélyi napilap esete a magyar katonai közigazgatással 1940-ben = Médiakutató (16.) 2016. 1. 47–57.
- SZELESTEI NAGY László: Bél Mátyás Bars vármegye leírása című kéziratának egyik bírálója: Pongrácz Gáspár esztergomi kanonok = Monographia... 656–659.
Pongrácz Gáspár latin nyelven írt véleményének szövegközlésével.
- VADERNA Gábor: Gróf Dessewffy József a sajtószabadságról és a cenzúráról = Lymbus 2016. 283–318.
Szövegközléssel

Könyvtörténet / Kéziratosság, kódexek

- ÁCS Pál–PETNEHÁZI Gábor: Késre menő vita 1571-ben Murád dragomán (Somlyai Balázs) és Arnoldus Manlius között = Monographia... 39–45. ill.
A latin nyelvű szöveg közlésével és magyar fordításával
- BABUS Antal: A Szózat kéziratának története. = Szózat. Egy kézirat története / vál. és összeáll. BABUS Antal; szerk. BOGDANOV Edit. Bp.: Kossuth–MTA Kvt. és Inf. Közp., 2016. 12–16.
Az MTA KIK K721/I jelzetű kéziratáról
- BÁTHORY Orsolya: Armamentarium Parochorum. Egy 17. századi Kalauz-kivonat = Útmutató... 187–196. ill.
A kötet lelőhelye: Egri Főegyházmegyei Könyvtár, K VIII. 76
- Bestiarium Zircense /... BORECZKY Anna bev. Bp.: OSZK, 2016. 75 p. ill.
Az Országos Széchényi Könyvtárban őrzött Cod. Lat. 506 jelzetű kézirat utolsó 16 oldalának hasonmásával
- DEÁK Eszter: Zách Ferenc és Schedius Lajos földrajzi témájú levelezése = Magyarországi tudósok levelezése. Tanulmányok / szerk. SZELESTEI N. László. Bp.: MTA–PPKE Barokk Irod. és Lelkiség Kut. Sz., 2016. 41–50.
- DEJCSICS Konrád: Az Ernst-kódex hagiográfiai írásai Szent Márton életéről. = Ernst-kódex. Vita Sancti Martini. Legendae Sancti Stephani Regis. Hasonmás kiad. Bp.: OSZK; Pannonhalma: Pannonhalmi Főapátság, 2016. 250 p. ill.
A mellékletben szereplő tanulmánykötetet szerk. DĚRI Balázs; Készült az Országos Széchényi Könyvtár Kézirattárában őrzött Cod. Lat. 431. jelzetű kézirat alapján
- FALVAY Dávid: Codici italiani tra Constantino-poli e Budapest = Italia nostra. Studi filologici e teatrali nel Rinascimento ungherese = Italia nostra. Studi filologici italo–ungheresi / a cura di Ágnes LUDMANN. Bp.: ELTE Eötvös J. Collegium, 2016. 148–160.
- DĚRI Balázs: Az Ernst-kódex Szent Mártonról szóló írásainak latin szövege = Ernst-kódex. Vita Sancti Martini. Legendae Sancti Stephani Regis. Hasonmás kiad. Bp.: OSZK; Pannonhalma: Pannonhalmi Főapátság, 2016. Tanulmánykötet. 83–87.
Az Ernst-kódex (OSZK, Cod. Lat. 431). hasonmás kiadásának mellékleteként megjelent tanulmánykötet egyik dolgozata
- DOMOKOS György: Il veneziano trecentesco del codice dantesco di Budapest. Alcune fonti modenese sui rapporti musicali e teatrali nel Rinascimento ungherese = Italia nostra. Studi filologici italo–ungheresi / a cura di Ágnes LUDMANN. Bp.: ELTE Eötvös J. Collegium, 2016. 148–160.
- Dobai Székely Sámuel és Koller József levelezése / sajtó alá rend., bev., jegyz. HENCZ ENIKŐ. Piliscsaba: PPKE BTK, 2016. 110 p. (Pázmány irodalmi műhely. Források)
A levelek egyik témája: könyvek vásárlása
- DUKKON Ágnes: Ostrosith Mátyás koronaőr naplója, 1673–1675 = MKsz (132.) 2016. 1. 60–71.
- EKLER Péter: Findings on the text of the Bessarion Corvina codex. Budapest, National Széchényi Library, Cod. Lat. 438. = Byzanz und das Abendland IV. Studia Byzantino-Occidentalia / hrsg. von Erika JUHÁSZ. Bp.: Eötvös József Collegium, 2016. 143–148. ill.
Az előadás kiegészített, szerkesztett változata
- Ernst-kódex. Vita Sancti Martini. Legendae Sancti Stephani Regis. Hasonmás kiad. Bp.: OSZK; Pannonhalma: Pannonhalmi Főapátság, 2016. 250 p. ill.
A mellékletben szereplő tanulmánykötetet szerk. DĚRI Balázs; Készült az Országos Széchényi Könyvtár Kézirattárában őrzött Cod. Lat. 431. jelzetű kézirat alapján
- FALVAY Dávid: Codici italiani tra Constantino-poli e Budapest = Italia nostra. Studi filo-

- logici italo–ungheresi / a cura di Ágnes LUDMANN. Bp.: ELTE Eötvös J. Collegium, 2016. 95–109.
- FARKAS Gábor Farkas: Dudith András és Jethro Tull = Monographia... 17–21.
- HENDE Fanni–KORONDI Ágnes: Gyógyító szavak és füvek. Egy XVI. század eleji kézirat receptgyűjtemény margójára = Alexander multifrons... 103–108.
A budapesti Egyetemi Könyvtár Inc. 809 jelzetű dokumentumában található kézirat receptgyűjteményről, az incubus és subcubus távoltartását szolgáló latin nyelvű szövegközlésével
- HORÁNYI Elek: Horányi Elek levelezése / sajtó alá rend., bev., jegyz. SZELESTEI N. László. Piliscsaba: PPKE BTK, 2016. 149 p. (Pázmány irodalmi műhely. Források; 8.)
Művelődéstörténeti, kiadástörténeti forrásanyag
- KATONA Tünde: Kellemes szomszédság. Összetartozó emlékkönyvbejegyzésekről = Monographia... 361–365.
- KERTÉSZ Balázs: A magyarországi obszerváns ferences vikária 1499. évi konstitúciói = MKSz (132.) 2016. 3. 257–270.
- KERTÉSZ Balázs: A 14. századi magyarországi krónika-szerkesztmények utóélete a késői középkorban = Századok (150.) 2016. 2. 473–499.
- KIRÁLY Péter: Johannes Thesselius kottás bejegyzése Clemens Hizler emlékkönyvébe (1611) = Monographia... 371–379.
- KISDI Klára–LAUF Judit: Gyógyír a püspöknek. Az orvosi receptek titkai Filipec János pontifikáléjában = Alexander multifrons... 109–116.
Függelékben: A latin nyelvű receptek
- KISS FARKAS Gábor: Boëthius Besztercén. Egy ismeretlen latin költemény a 15. század második feléből = MKSz (132.) 2016. 3. 354–365.
A weimari Herzogin Anna Amalie Bibliothek Q 109/9 jelzetű kézirata és az ELTE Egyetemi Könyvtárban őrzött Breviarium Strigoniense (1484) példányának néhány tartalmi egységéről; Latin nyelvű tartalmak szövegközlésével
- KORONDI Ágnes: Misztika a késő középkori magyar nyelvű kolostori kódexirodalomban. Misztikarecepció avagy irodalmi kegyességi gyakorlat a késő középkori magyar nyelvű kolostori kódexek devocionális szövegeiben. Kolozsvár: Egyetemi Műhely Kiadó–Bolyai Társaság, 2016. 461 p. ill. (Monográfiák; 3.)
- KÖRMENDY Kinga: Az esztergomi székesegyházi könyvtár orvosi kódexe az 1543 előtti könyvállományban = Alexander multifrons... 25–28.
Az ÖNB Cod. 3959 jelzetű orvosi kódexéről
- KÖRMENDY Kinga: Enyedi Szász György és Lippai Mihály padovai baráti köre. Jacobus de Zocchis Ab excommunicatio repetitiója = Testimonio litterarum... 199–210.
Az ÖNB 5107 jelzetű kódexének törzsanyagáról
- KRUPPA Tamás: Történetíró Róma (?) városában. Egy tervezett (?) Erdély-történet nyomában = Monographia... 447–453.
Az Erdély történetével foglalkozó olasz nyelvű levél szövegközlésével
- LENGYEL Réka: A Petrarca-hagyaték sorsa és a De remediis utriusque fortunae 14. századi másolatai = Lát(szó)tér. Fiatal kutatók italianisztikai tanulmányai / szerk. MOLNÁR Annamária, ÓTOTT Noémi, PÁL József. Szeged: SZTE BTK Olasz Nyelvi és Irodalmi Tansz., 2016. 71–86., 375.
- MADAS Edit: Szent Márton chablis-i gyógyító csodája az Ernst-kódexben. Mit keres egy magyar gróf Burgundiában a honfoglalás korában? = Alexander multifrons... 29–34.
Az OSZK Cod. Lat. 431 jelzetű dokumentumban (Ernst-kódex) olvasható gyógyító csodáról, a kódex vonatkozó szövegének közlésével.
- MADAS Edit: Az Ernst-kódex leírása = Ernst-kódex. Vita Sancti Martini. Legendae Sancti Stephani Regis. Hasonmás kiad. Bp.: OSZK; Pannonhalma: Pannonhalmi Főapátság, 2016. Tanulmánykötet 11–21.
Az Ernst-kódex (OSZK, Cod. Lat. 431) hasonmás kiadásának mellékleteként megjelent tanulmánykötet egyik dolgozata

- MEZEI Zsolt: Válogatás gyűjteményünk kincseiből. 1. = Acta Papensia (16.) 2016. 1/2. 213–224. ill.
- MOLNÁR Antal: Magyarországi obszerváns ferences formuláskönyvek a 16. század elejéről = Episcopus, archiabbas benedictinus, historicus ecclesiae... 203–212.
- MOLNÁR Dávid: Fodor István szerémi püspök elveszett könyvtárának egyik kötete. Nicolaus de Mirabilibus De providentiájának prágai kézírata = MKsz (132.) 2016. 3. 366–367.
- PENKE Olga: „Az olvasás szörnyű veszélyei.” Rejtőző kéziratolt Voltaire-másolatok feltárása. Adalékok Galánthai Fekete János pályaképehez = MKsz (132.) 2016. 3. 298–318.
Voltaire magyarországi recepciójához
- PÖCS Dániel: Handó György könyvtára = Ars Hungarica (42.) 2016. 4. 309–338. ill.
A Függelékben Handó György könyvtárából fennmaradt kódexek katalógusa
- RITÓOKNÉ SZALAY Ágnes: Janus Pannonius kéziratának útja Zágrábtól Gyulafehérvárig = Testimonio litterarum... 355–364. ill.
- SALGÓ Ágnes, W.: Amiről a régi könyvek mesélnek = Collectanea Sancti Martini (4.) 2016. 49–69. ill.
- SZAKÁCS Béla Zsolt: The visual world of the Hungarian Angevin legendary / [transl. Lara STRONG]. Bp.; New York, N.Y.: CEU Press, 2016. IX, 339 p. ill. (Central European cultural heritage; 1.)
A Balassi Kiadónál 2006-ban megjelent A Magyar Anjou legendárium képi rendszerei c. kötet angol nyelvű változata
- SZOLIVA Gábor: „...secundum modum Ecclesiae Zagrabiensis”. Egy középkori psalterium metamorfózisa = Monographia... 673–679.
- SZOVÁK Kornél: A kódex szövegének helye az István-legendák hagyományozódástörténetében = Ernst-kódex. Vita Sancti Martini. Legendae Sancti Stephani Regis. Hasonmás kiad. Bp.: OSZK; Pannonhalma: Pannonhalmi Főapátság, 2016. Tanulmánykötet 89–99.
Az Ernst-kódex (OSZK, Cod. Lat. 431) hasonmás kiadásának mellékleteként megjelent tanulmánykötet egyik dolgozata
- TÓTH Zsombor: Bethlen Miklós élettörténetének használata a kéziratolt kultúrában, 1710–1858/60. Vázlat egy folyamatban lévő kutatás tanulságairól = ItK (120.) 2016. 3. 279–298.
Függelék: A Bethlen-kódexek és a Bethlen Miklós élete leírása magától másolatol példányai
- WEHLI Tünde: Megjegyzések a középkori zágrábi székeskáptalan néhány liturgikus kódexéhez = MűvtörtÉrt (65.) 2016. 1. 5–25. ill.
- ZVARA Edina: Trenk Frigyes magyar nyelvű kiadatlan politikai röpirata = Lymbus 2016. 265–282. ill.
Szövegközléssel.

Nyomda-, nyomdászattörténet

Több évszázadot érintő munkák

- BÁNFI Szilvia: A debreceni városi nyomda évszázadokat átölelő első korszaka. 1561–1705 = MG (60.) 2016. 2. 56–61. ill.
- ECSEDY Judit, V.: Arcképek a hazai nyomdászattörténetből = MG (60.) 2016. 3. 52–57. ill.
- PERSOVITS József: Betűről-betűre. Írások a könyvnyomtatás világából. Bp.: Optima Téka K., 2016. 152 p. ill.
- RÓTH András Lajos: Ne utáld meg az aranyat, azért mert szurkos erszényben vagy (menda graviora sic corrigenda) = A Csíki Székely Múz. évkve. 2016. 169–192. ill.
- Tipográfia régtől fogva. A nagyváradi nyomdászat 450 éves története / szerk. BOKA László, EMÓDI András. Bp.: OSZK–Argumentum K., 2016. 158 p. ill.

15. század

- BÁNFI Szilvia–ECSEDY Judit, V.: Az első magyarországi ősnymda. Andreas Hess budai műhelye. 1472–1473 = MG (60.) 2016. 5–6. 98–103. ill.

16. század

- BÁNFI Szilvia: A váradi nyomdászat kezdete és 16. századi története = Tipográfia régtől fogva... 9–21. ill.
- ECSEDY Judit, V.–BÁNFI Szilvia: A Sárvár-újszingtoni Sylvester nyomda. 1536–1541 = MG (60.) 2016. 1. 68–70. ill.

17. század

- ECSEDY Judit, V.: A váradi könyvnyomtatás virágkora. Szenci Kertész Ábrahám a váradi református egyház nyomdájának élén. 1639/1640–1660 = Tipográfia régtől fogva... 22–48. ill.
- KOVÁCS András: A gyulafehérvári fejedelmi nyomda és szomszédsága = Testimonio litterarum... 179–188.

17–18. század

- BÁNFI Szilvia: A hatalmi harc áldozatául esett tipográfus. Töltési István tragikus véget ért debreceni működéséről és a meg nem valósult bibliakiadásról = Hatalmi diskurzusok... 38–47. ill.
- PAPP Ingrid: Egy felső-magyarországi könyvműhely szerepe a 17. századi lutheránus reprezentációban = Egyház és reprezentáció a régi Magyarországon... 315–323.

18. század

- ECSEDY Judit, V.: Az egeri könyvnyomtatás kezdetei. 1755 = MG (60.) 2016. 2. 52–54. ill.
- ECSEDY Judit, V.: A veszprémi nyomdászat kezdetei. 1789 = MG (60.) 2016. 2. 64–65. ill.
- EMÓDI András: A katolikus papnevelde (szeminárium) nyomdájának hat évtizede. 1740/1744–1804 = Tipográfia régtől fogva... 49–82. ill.

20. század

- BOKA László: Nyomdásztörténeti körkép Nagyváradon a 20. század első felében = Tipográfia régtől fogva... 107–158. ill.

Könyvművészet, illusztráció, ex libris

- BÁNFI Szilvia: Binder János Fülöp metszetei a máriaradnai kegyképről a budai Landerer-nyomda kiadványaiban. 1762–1771 = MűvtörtÉrt (65.) 2016. 1. 99–111. ill.
A Függelékben Binder János Fülöp máriaradnai kegyképet ábrázoló metszeteit tartalmazó, és a budai Landerer-nyomdából kikerülő nyomtatványok jegyzéke
- BODNÁR Szilvia: „Pusztán fekete vonalakkal”. Dürer-metszetek a Szépművészeti Múzeum gyűjteményéből = Dürer. Metszetek a Szépművészeti Múzeum gyűjteményéből = Prints from the collection of the Museum of Fine Arts. Kiállítás Vaszary Galéria, Balatonfüred, 2016. március 19–június 19. = Exhibition Vaszary Gallery, Balatonfüred, 19 March – 19 June 2016 / [...] rend. [...] BODNÁR Szilvia. Balatonfüred: Balatonfüred Kult. Nonprofit Kft.– Balatonfüred Városért Közalapítvány, 2016. 7–24. ill.
Angol nyelven 25–41.
- CSOBÁN Endre Attila: Nutrix ejus Terra est. Alkimiai, orvosi szimbólumok egy XVII. századi díszcímlapon = Alexander multifrons... 153–160. ill.
- MIKÓ Árpád: A Bibliotheca Corvina és II. Ulászló. A miniatúrafestészet kérdései a Jagelló-kori Magyarországon = Testimonio litterarum... 269–278.
- MOLNÁR Dávid: A történetírás ártatlanságáról Zsámboky János egyik emblémája kapcsán = In via eruditionis... 373–383. ill.
- NAGY Eszter: On the creation of the gradual of King Matthias = Acta historiae artium Academiae Scientiarum Hungaricae (57.) 2016. 23–82. ill.
- ORGOVÁN Kinga Mária: Kiss József költeményeinek 1897. évi díszkiadásához készült illusztrációk, különös tekintettel Ferenczy Károly műveire = Index. Válogatott tanulmányok a Mika Sándor Emlékülésről / szerk. SIMONKAY Márton. Bp.: Mika S. Egyes., 2016. 79–117. ill.
- REGELE Tímea: Semper bonis artibus – Ex librisek a Tóth Lajos Könyvtár és az Előd Könyvtár gyűjteményében = Orvosi kvtk

- (13.) 2016. Klsz. Jubileumi tanulmányok. A Pécsi Tudományegyetem Egyetemi Könyvtár és Tudásközpont Pekár Mihály Orvosi és Élettudományi Szakkönyvtár alapításának 90 évfordulójára. 48–59. ill. Elhangzott a 2016. szept. 30-án megrendezett emlékülésen
- SIMON Melinda: A jelvényrajzoló Müller József = MKSz (132.) 2016. 2. 221–222. ill.
- SIMON Melinda: Felgyűrt inguujj helyett vasalt köpeny. A nyomda- és nyomdászárbrázolások átalakulása a 19–20. század fordulóján = Monographia... 630–636. ill.
- TEGZES Ferenc: A Világháború Heti Postája képanyaga. Egy újabb érték a Klimó Könyvtár kincses ládjából = „Új könyvtár virul itt, tele rendbe rakott tudománnyal. Fontos, hogy mindent nyitva találsz odabent.”... 177–197. ill.
- TÜSKÉS Anna: A nagyszombati Szent Miklós székesegyház kegyképének tisztelete = Egyház és reprezentáció a régi Magyarországon... 397–409. ill.
- VASNÉ TÓTH Kornélia: Világi és egyházi reprezentáció, hatalmi szimbolika az ex libriseken = Hatalmi diskurzusok... 105–118. ill.
- Virágszirmok, madárszárnyak. Meidzsi-kori japán fametszetek és fametszetes könyvek a Kéz- és művészeti Egyetem Könyvtárának anyagából a Dornyai Béla Múzeumban = Flower petals, bird wings. Japanese woodblock prints and woodblock printed books from the Meiji period from the collections of the Library of the Hungarian University of Fine Arts in the Dornay Béla Museum / a kiállítás kurátorai BINCSEK Mónika, SHAH Gabriella, B. MAJKÓ Katalin; szerk. BINCSEK Mónika. Bp.: MKE, 2016. 119 p. ill. A kiállítást Salgótarjánban, 2016. ápr. 15–jún. 28. között tartották
- Schauff latin és német nyelven megjelent hirdetésének szöveggözlésével
- ETÉNYI Nóra, G.: Diplomatak és nyomtatványok a regensburgi birodalmi gyűlésen 1685-ben = Művészet és mesterség. Tisztelgő kötet R. Várkonyi Ágnes emlékére / szerk. HORN Ildikó et al. Bp.: L'Harmattan, 2016. 363–391. ill.
- FAZEKAS Csaba: Egy egyházpolitikai röpirat utóélete 1848-ban = Egyháztört. Szle (17.) 2016. 3. 84–89.
- FEKETE Dávid: A filmpakátok néhány korabeli megjelenése = A magyar hangosfilm plakátjai, 1931–1944 / szerk. FEKETE Dávid. Győr: Dr. Kovács Pál Megyei Kvtár és Közösségi Tér–OSZK, 2016. 75–94. ill.
- KASZA Péter: Megjegyzések Tranquillus Andronicus 1541-es törökellenes beszédéről = In via eruditionis... 40–49. Kiadástörténeti adatokkal
- KATONA Anikó: „Hódító körútra indul...” Embematikus sörplakátok = Tempevölgy (7.) 2016. 2. 78–83. ill.
- KOPCSAY Ágnes: Az Országos Széchényi Könyvtár Plakát- és Kisnyomtatványtára, különös tekintettel a grafikai plakátgyűjteményre = A magyar hangosfilm plakátjai, 1931–1944 / szerk. FEKETE Dávid. Győr: Dr. Kovács Pál Megyei Kvtár és Közösségi Tér–OSZK, 2016. 95–105. ill.
- KURUTZ Márton–VARGA Katalin–FEKETE Dávid: A magyar hangosfilmkorszak plakátkultúrája = A magyar hangosfilm plakátjai, 1931–1944 / szerk. FEKETE Dávid. Győr: Dr. Kovács Pál Megyei Kvtár és Közösségi Tér–OSZK, 2016. 57–74. ill.
- MÓRÉ Tünde: A búcsúztató kiadványok szerepe a 16. századi egyetemjárásban = Gerundium (7.) 2016. 1–2. 79–85.
- MÓRÉ Tünde: A wittenbergi peregrinus diákok búcsúztatása Szikszai Fabricius Balázshoz és Mágocsy Andrásához 1562-ből = In via eruditionis... 50–58.
- NAGY Andor: Adalékok a brassói száz polgárok 17. századi kapcsolattörténetéhez az alkalmi nyomtatványok alapján = Szöveg, hordozó, közösség. Olvasóközösség és közösségi ol-

Kisnyomtatványok

ECSEDY Judit, V.: Schauff pozsonyi könyvkiadó kétnyelvű hirdetése. 1790. Monographia... 170–173. ill.

vasmányok a régi magyar irodalomban. Fialatok Konferenciája 2015 / szerk. GESZTELYI Hermina, GÖRÖG Dániel, MARÓTHY Szilvia. Bp.: Reciti, 2016. 215–228. ill.

A függelékben a vizsgált korszakból származó lakodalmi köszöntők és halotti búcsúztatók listája

<http://reciti.hu/2016/3826>

NAGY Andor: A Trausch-gyűjtemény alkalmi nyomtatványai = MKSz (132.) 2016. 3. 271–283.

PETERCSÁK Tivadar: Első világháborús propaganda képeslapok = „A királyhűség jól bevált útján...”... 337–348. ill.

Térképészet

GYULAI Éva: Két 19. századi Miskolc-térkép. Bécsi kadétek kéziratok katonai térképe 1854, ÖNB és Adler Károly főmérnök kataszteri térképének másolata 1880 k., BAZML. Előtanulmány a Herman Ottó Múzeum új várostörténeti kiállításához = Történelem és Muzeológia (3.) 2016. 1. 103–114. ill.

HORVÁTH István: Térképészet a Pécsi Papnevelő Intézet uradalmában a 18–19. században = Episcopus, archiabbas benedictinus, historicus ecclesiae... 247–259. ill.

HORVÁTH István: Az urbárium végrehajtásának térképészeti munkálatai a Pécsi Papnevelő Intézet uradalmában = Történetek Baranyából / szerk. GYÁNTI István, KISS Zoltán. Pécs: Csorba Gy. Kvt., 2016. 20–28. ill.

KLINGHAMMER István: A reneszánsztól a reformáció koráig a topográfiai térképezés kialakulása = GeodKart (68.) 2016. 11–12. 4–7. ill.

KLINGHAMMER István: Az égi glóbuszok történetéből... = MTud (177.) 2016. 1. 84–87.

PLIHÁL Katalin: Nyomtatott magyar föld- és éggömbök, 1840–1990 / a DVD-mellékletet kész. GEDE Máttyás. Bp.: Zrínyi, 2016. 231 p. ill. + DVD-ROM

SAMU Botond Gergő: Lánkra vert gyarmatok, civakodó ebek, Szent Háború és az antant acélgyűrűje. Az első világháborús nemzetköz-

zi propaganda térképeken = Propaganda. Politika, hétköznapi és magas kultúra, művészet és média a nagy háborúban... 517–542. ill.

SEGVEYVY Dániel Zoltán: Térképművek Trianon árnyékában. Magyarország néprajzi térképe, 1918. Bp.: KSH Kvt., 2016. 235 p. ill. (A Statisztika történetei; 3.)

Papír

ANNUS Sándor: A magyarországi papíripar összefoglaló története. 1530–2010 Bp.: Optima Téka, 2016. 178 p. ill.

HORVÁTH József: Erdély és Kárpátalja papírmalmaiban készített merített papírok vízjeleinek gyűjteménye. 16–19. század. 1545–1868. Bp.: Magánkiad., 2016. 3 db (825 p.)

PELBÁRT Jenő: Poprádi Hamburger hirdetés 1900-ból = MVízjel (14.) 2016. 34. 5–6. ill.

PELBÁRT Jenő: Betű-vízjelek = MVízjel (14.) 2016. 34. 7–10. ill.

PELBÁRT Jenő: A Diósgyőri Papírgyár tölgylevelés vízjel-védjegyének alakváltozatai 1900–1949 = MVízjel (14.) 2016. 34. 11–36. ill.

PELBÁRT Jenő: Külföldi levélpapír-vízjelek külön-gyűjteménye az MVA-ban. Greschik-vízjelek 1. rész = MVízjel (14.) 2016. 34. 43–50. ill.

PELBÁRT Jenő: Szám-vízjelek-vízjelszámok = MVízjel (14.) 2016. 35. 13–44. ill.

PELBÁRT Jenő: Külföldi levélpapír-vízjelek külön-gyűjteménye az MVA-ban. Greschik-vízjelek 2. rész = MVízjel (14.) 2016. 35. 45–50. ill.

PELBÁRT Jenő: Original Antique Post, 1902 = MVízjel (14.) 2016. 36. 5–6. ill.

PELBÁRT Jenő: Monogram-vízjelek. 1. rész = MVízjel (14.) 2016. 36. 7–10. ill.

PELBÁRT Jenő: RJE koronázási levélpapír 1908-ból = MVízjel (14.) 2016. 36. 11. ill.

PELBÁRT Jenő: Papírkészítő-vízjel, 1931 = MVízjel (14.) 2016. 36. 12. ill.

PELBÁRT Jenő: Külföldi levélpapír-vízjelek külön-gyűjteménye az MVA-ban. Greschik-vízjelek 3. rész = MVízjel (14.) 2016. 36. 13–20. ill.

PELBÁRT Jenő: Dejte papírmalom koronás magyar címer-vízjelei az 1793–1876 közötti

- időszakból = MVízjel (14.) 2016. 36. 21–24. ill.
- PELBÁRT Jenő: Hrabóc papírmalom vízjelpárja 1808-ból = MVízjel (14.) 2016. 36. 25–26. ill.
- PELBÁRT Jenő: Lukó papírmalom vízjelpárjai az 1793–1846 közötti időből = MVízjel (14.) 2016. 36. 27–30. ill.
- PELBÁRT Jenő: Felsőruzsbach papírmalom két XIX. századi koronás magyar címer-vízjele = MVízjel (14.) 2016. 36. 31–32. ill.
- PELBÁRT Jenő: Zólyomlipcse-1. papírmalom vízjelhasználata (1664–1846) = MVízjel (14.) 2016. 36. 39–50. ill.
- PELBÁRT Jenő: Ótura papírmalom koronás magyar címer-vízjele, 1847 = MVízjel (14.) 2016. 37. 6. ill.
- PELBÁRT Jenő: Szénási Lászlóné különgyűjtemény az MVA-ban. Szénási-vízjelek 1. rész = MVízjel (14.) 2016. 37. 31–50. ill.
- PELBÁRT Jenő: Wilhelm Hamburger, rokonai és utódai szerepe a magyar papíriparban = Papíripar (9.) 2016. 1. 5–16. ill.

Könyvkötés-történet

- BORDÉ Katalin: Kner Erzsébet, a világhírű könyvkötőművész és a női vállalkozók előfutára = Szabolcs–Szatmár–Beregi Szle (51.) 2016. 2. 80–95. ill.
- MIKÓ Árpád: A Bibliotheca Corviniana és az aranyozott corvina-kötések = Monokgraphia... 510–514.
- ROZSONDAI Marianne: Erdélyi kötések további csoportjai a 17. századból = Monokgraphia... 604–609. ill.
- ROZSONDAI Marianne: A gyulafehérvári fejedelmi nyomda kiadványainak eredeti bőrkötései = Testimonio litterarum... 365–378. ill.
- TÓTH Zsuzsanna: Egy könyvről... = Monokgraphia... 700–705. ill.
Laurentius Beyerlinck, Promotuarium morale... Köln, 1618. c. kiadvány német reneszánsz kötéséről

Könyvkereskedelem-terjesztés

- SIMON Melinda: Hoffmann Alfréd és a dualizmus könyvkereskedelme. Bp.: Balassi, 2016. 502 p. ill.

Kiadástörténet

Több évszázadot érintő munkák

- BOGÁR Judit: Pázmány Péter Imádságos könyvének kiadásai és a reprezentáció = Egyház és reprezentáció a régi Magyarországon... 59–77. ill.
- CSEERNUS Sándor: Jean de Joinville történetének kéziratái, első kiadásai és a könyvnyomtatók felelőssége = Monokgraphia... 132–136.
- KAPRONCZAY Katalin: Fejezetek az orvosi bibliográfia, lexikográfia múltjából = Alexander multifrons... 77–84. ill.
- MONOK István: La Hongrie et l'édition alsacienne, 1482–1621. Conjoncture éditoriale et évolution des représentations d'un pays = Histoire et civilisation du livre (10.) 2015. 51–72.
- SZOVÁK Kornél: A Váradi Regisztrum kiadásai és filológiája = Mortun falu. 800 éves Kunszentmárton, 1215–2015 / szerk. BARNÁ Gábor. Kunszentmárton: Helytört. Múz., 2016. 44–60.
- SZÜCS Kata Ágnes: Adalékok Árpád-házi és Portugáliai Szent Erzsébet kora újkori ikonográfiájához. Johannes Molanus = MKSz (132.) 2016. 4. 385–403. ill.

15–16. század

- JANKOVITS László: Vizsgálódások Jacobus Pison és a bécsi Ausonius-kiadás körül = Monokgraphia... 337–340.

16. század

- BARTÓK István: „...széthúzások pusztító viharában...”. Adalékok Sylvester János Újszövet-

- ségfordításának bécsi kiadásához = In via eruditionis... 101–105.
- BERKES Katalin: Mit olvastak még, akik ezt olvasták? Enyedi György Aithiopia-fordításához kapcsolódó művek = Enyedi 460. Tanulmánykötet Enyedi György születésének 460. évfordulójára rendezett kamarakonferencia előadásából / szerk. K. KAPOSÍ Krisztina, LOVAS Borbála. Bp.: MTA–ELTE HECE, 2016. 27–40.
- KISS FARKAS Gábor: Az első, részben magyar nyelvű nyomtatvány. Melanchthon: Elementa Latinae grammatices, Krakko, Vietor, 1526 = Monographia... 375–379.
- KISS FARKAS Gábor: Sylvester János első verse = MKSz (132.) 2016. 1. 72–74.
A Jagelló-könyvtár és a Zamoyski-könyvtár egykori vezetőjének magángyűjteményéből származó egy-egy példányról
- MÁTÉ Ágnes: Az Eurialus és Lucretia széphistória latin forrása = ItK (120.) 2016. 2. 147–165.
Könyvtörténeti, kiadástörténeti adatokkal
- PERGER Péter: Zsámboky János Plautus-edíciójának ismeretlen kiadása és hazai olvasója = Alexander multifrons... 119–122.
- 16–17. század*
- HEVESI Andrea: Az egyházi reprezentáció és az önreprezentáció kapcsolata a 16–17. századi protestáns gyülekezeti énekeskönyvekben. A 17. század végi kolozsvári unitárius nyomda = Egyház és reprezentáció a régi Magyarországon... 133–141.
- 17. század*
- BARTA M. János: Csáky István (1635–1699) és a Politica philosophiai okoskodás = Századok (150.) 2016. 4. 891–909.
- BODA Miklós: Adriai tengernek Syrenaia, anno M.DC.LI. „Groff Zrini Miklos” költeményeinek bécsi kiadásáról – kérdőjelekkel = Jelenkor (59.) 2016. 9. 920–930. ill.
- BOJTOS Anita: Epizód a magyar vonatkozású bécsi könyvkiadás XVII. századi történetéből. Gregorius Coelius Pannonius Énekek éneke-kommentárja = Habitus. Tanulmányok a Colloquium Officiale II konferencia előadásából / szerk. BARÁTH Dóra, KISS Alpar. Bp.: Mika S. Egyes., 2016. 111–142.
- ETÉNYI Nóra, G.: Aktualitás és reprezentáció. Matthäus Wagner (1648–1694) ulmi kiadó almanach royaljai = Monographia... 183–189. ill.
- GÁBOR Csilla: Szerző, fordító, patrónus – Zólyomi Boldizsár Gerhard-fordításának hátteréhez = In via eruditionis... 115–121.
- HUBERT Gabriella, H: Keresztyéni énekek. Debrecen, 1610 = In via eruditionis... 201–210.
- PÁLFFY Géza: Két elfeledett hungarikum keletkezéséről = Monographia... 554–561. ill.
- PÉNZES Tiborc Szabolcs: Egy lépés a Medgyesi kritikái kiadás felé – Lorántffy Zsuzsanna: Moses es az prophetak = In via eruditionis... 325–333.
A Moses és a prophetak szerzőségéről
- RESTÁS Attila: Két ismeretlen strassburgi nyomtatvány. Michael Joannes Moslehner magyar nyelvű verse (1633) és Joannes Kempius jogi disputációja (1632). Pótlás az RMNy-hez, az RMK-hoz és az RMSz-hez = In via eruditionis... 74–81. ill.
- VÁSÁRHELYI Judit, P.: Újabb, eddig ismeretlen bártfai evangélikus énekeskönyv a 17. századból – RMNy S 1759 = MKSz (132.) 2016. 1. 75–80.
Az OSZK RNYT RMK I 686b=E 205 jelzetű példányáról (az RMNy S 1759 A kötet)
- 17–18. század*
- KNAPP Éva: Martin von Cochem Magyarországon. Zebegény: Borda Antikvárium, 2014–2. rész: Pótlások és kiegészítések az első részhez, Jó illatú kis rózsáskertek, Sigray Erzsébet Róza Jó illatú rózsáskertje. 2016. 267 p. (Régi magyarországi vallásos nyomtatványok; 2.)
- 18. század*
- BAJÁKI Rita: Kalauz, Liber Petri Pazmani Cardinalis. Az 1760-ban megjelent egri kiadás sajátosságai = Útmutató... 173–186. ill.

- BARTA János (ifj.): Nyelvváltás a 18. század végi magyarországi mezőgazdasági irodalomban = In *via eruditionis...* 90–98.
A magyar nyelvű mezőgazdasági irodalom kiadástörténetéhez
- BITSKEY István: *Dictionarium quadrilingue = In via eruditionis...* 260–270.
- CSÖRSZ RUMEN István: A kesergő nimfától a főnőházi dalokig. Közköltészeti hatások a magyar irodalomban, 1700–1800. Bp.: Universitas, 2016. 446 p. (Irodalomtudomány és kritika. Tanulmányok). II.7. Az első magyar lírai antológia. A váci Énekes Gyűjtemény (1799, 1801, 1803, 1823). 353–380.; II.7. Kiadástörténet. 355–359.
- EGYED Emese: Művelt nemesek és tudós pártfogoltak könyvkiadási szokásai a XVIII. századi Erdélyben = *Műveltség és társadalmi szerepek. Arisztokraták Magyarországon és Európában / szerk. BÁRÁNY Attila et al.* Debrecen: DE Tört. Int., 2014. 473–483.
- HEGYI Ádám: „...le fordította és ki is nyomtatatta... de a mellybe sok kárt vallott...”. Szalay Pál fordításai és a 18. századi könyvkiadás = *Nunquam autores, semper interpretes...* 255–268.
A *Nunquam autores, semper interpretes* A magyarországi fordítási irodalom a 18. században c. konferencián 2014. október 1-én Miskolcon elhangzott előadás kiegészített, szerkesztett változata
- KNAPP Éva: Sigray Erzsébet Róza Jó illatú rózsakert-fordításának (1703) keletkezéstörténetéhez = *ItK (120.)* 2016. 4. 468–502. ill.
A tanulmány bővített változata egyidejűleg megjelent a szerző Martin von Cochem Magyarországon c. munkájának második kötetében
- KNAPP Éva: VI. Pius pápa imádságos könyve: Magyarul és Magyarországon = *Nunquam autores, semper interpretes...* 146–189. ill.
A magyarországi fordítási irodalom a 18. században c. konferencián 2014. október 1-én Miskolcon elhangzott előadás kiegészített, szerkesztett változata.
- LENGYEL Réka: Kónyi János eleserélt fordítása. A bölcsességnek és jó erkölcsnek könyve, 1774. Robert Dodsley magyarországi recepciójához = *Nunquam autores, semper interpretes...* 128–145. ill.
A *Nunquam autores, semper interpretes* A magyarországi fordítási irodalom a 18. században c. konferencián 2014. október 3-án Miskolcon elhangzott előadás kiegészített, szerkesztett változata
- PÁLFY Eszter: Gyöngyösi István és Tétsi N. Zakariás – a Murányi Vénus 1702-es kiadásáról = *MKSz (132.)* 2016. 4. 445–462. ill.
- SIPOS Gábor: A Kiss catechismus ismeretlen kiadásának sajátos példányáról = *Monographia...* 649–650.
- SZÁRAZ Orsolya: Missziós énekeskönyv a 18. századi jezsuita népmisszókban = *In via eruditionis...* 225–239.
A magyar missziós énekeskönyvek kiadástörténetéhez.
- SZELESTEI NAGY László: Séllyei Nagy Ignác székesfehérvári püspök két imakönyvéről. 1780, 1789 = *MKSz (132.)* 2016. 3. 319–336. ill.

19. század

- DOMOKOS Mariann: Szóbeli mesék 19. századi nyomtatott forrásai = *Ethnographia (127.)* 2016. 4. 543–567.
- GAZDA István: A Magyar Tudós Társaság elvesztettnek hitt 1848-as magyar nyelvtankönyvei = *Alexander multifrons...* 161–167. ill.
- TÖRÖK József: Pannonhalma és a patrisztikus irodalom = *Episcopus, archiabbas benedictinus, historicus ecclesiae...* 47–54.

19–20. század

- KNAPP Éva: Ágoston Péter Martin von Cochem fordításának utóéletéhez = *In via eruditionis...* 160–171
- KNAPP Éva: Ágoston Péter Mennyei követek (1681) fordításának kiadástörténeti utóéletéhez, 1845–1911 = *MKSz (132.)* 2016. 2. 133–145.
- TÜSKÉS Gábor: A *Confessio peccatoris* kiadás- és fordítástörténetéhez = *In via eruditionis...* 138–148.

20. század

POGÁNY György: Az Egyetemi Nyomda ifjúsági kiadványai a két világháború közötti években = KN (18.) 2016. 2. 51–70.

PÜSKI Sándor élete hagyatékának tükrében / PÜSKI István, GULAY István. Bp.: Püski, 2015–2016. 3 db ill.

3. „Magyar ügyben mindenkivel szóba állunk”. 1970–2009. 2016. 397 p.

SZEREDI Pál: Püski Sándor. Politikai életrajz. Pillisszentkereszt: Barangoló K., 2016. 230 p.

Sajtótörténet

Több évszázadot érintő munkák

BUZINKAY Géza: A magyar sajtó és újságírás története a kezdetektől a rendszerváltásig. Bp.: Wolters Kluwer, 2016. 548 p.

18. század

ECSÉDY Judit, V.: Egy meghiúsult újságról = Alexander multifrons... 143–150. ill.
A Függelékben a vonatkozó dokumentumok listájával és források szövegközlésével

18–19. század

ANTAL Alexandra: A Bécsi Magyar Hírmondó (1789–1803) és Kisfaludy Sándor = A két Kisfaludy. Tanulmányok / szerk. HANSÁGI Ágnes, HERMANN Zoltán. Balatonfüred: Balatonfüred Városért Közalapítvány, 2016. 11–18.

19. század

ABONYI Magdolna: A magyar rendőri szaksajtó kezdetei. A Közbiztonság = Magyar Rendészet (16.) 2016. 6. 155–168.

BACSO Vivien: Egy vidéki női lap és munkatársai az 1800-as években = Publicationes Universitatis Miskolcensis. Sectio philosophica. (19.) 2015. 7–23. ill.

BÓDY-MÁRKUS Rozália: Die Geschichte der deutschsprachigen Presse in Ungarn. Ein Forschungsgebiet im Schnittpunkt mehrerer Disziplinen = Az Eszterházy Károly Főiskola tudományos közleményei. Germanistische Studien. (10.) 2016. 67–75.

GÁBORI KOVÁCS József: A centralista Pesti Hírlap politikai stratégiái, 1844–1847. Bp.: Argumentum K., 2016. 374 p. (Irodalomtörténeti füzetek; 176.)

BARNA Béla: A rendszeres egri sajtó indulása. Az Egri Értesítő és az Egri Posta (1860–1863) = (Magyar) nemzet és Európa. Tanulmányok a 70 éves Martin József tiszteletére / szerk. SZÉCHENYI Ágnes, BUZINKAY Géza. Eger: Líceum K., 2014. 17–36. ill.

BARNA Béla: Az Eger és Vidéke hetilap (1884–1893) és újságírói = PhD-hallgatók III. Konferenciája. 2014. május 16. / szerk. RAKITA Eszter. Eger: EKF Líceum K., 2015. 22–42.

HÁSZ-FEHÉR Katalin: A sajtótér dominanciájának kérdése Kazinczy és Kisfaludy Sándor vitáiban. Egy kiegészítés Füredi Vida 1818-as értekezésének értelmezéséhez = ItK (120.) 2016. 4. 419–446.

KOCSIS Lajos: A kézdívasárhelyi Székely Közölny „változatos pályafutása” (1879–1881) = MKsz (132.) 2016. 2. 215–220.

RÓZSA Mária: Átvételek, kapcsolódások, közös munkatársak reformkori pesti és bécsi szépirodalmi lapokban = MKsz (132.) 2016. 2. 146–156. ill.

SIMON Bernadett: Egy kiállítás képei = Nézőpontok. Tanulmányok / főszerk. ERDŐDY Gábor; szerk. PETTINGER-SZALMA Vendel, SÓS János. Bp.: ELTE Történelemtud. Doktori Isk., 2016. 27–40.

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Történelemtudományok Doktori Program konferenciáján Budapesten 2015. június 2-án elhangzott előadás kiegészített, szerkesztett változata

TÓTH Benedek: Heti csevegés a Bécsi Híradóban. Náday Ezüstös (Ágai Adolf) 1865-ös tárcasorozata mint a Wochenplauderei egyik első magyar nyelvű példája = (Magyar) nemzet és Európa. Tanulmányok a 70 éves

- Martin József tiszteletére / szerk. SZÉCHENYI Ágnes, BUZINKAY Géza. Eger: Líceum K., 2014. 279–294.
- UJVÁRI Hedvig: Mit olvashattott Bismarck Jókaitól? Jókai regényei németül Pest-Budán és Berlinben (Magyar) nemzet és Európa. Tanulmányok a 70 éves Martin József tiszteletére / szerk. SZÉCHENYI Ágnes, BUZINKAY Géza. Eger: Líceum K., 2014. 295–304.
- 19–20. század*
- KLESTENITZ Tibor: Die Presse als Mittel des politischen Katholizismus in Ungarn = Kritische Zeiten. Zeitschrift für Humanwissenschaften (7.) 2016. 1–2. 1–17.
- MAKKAI Béla: Határon túli magyar sajtó Trianon előtt. Bukaresti és eszéki magyar lapok az identitásörzés és kisebbségi érdekvédelem szolgálatában, 1860–1918. Bp.: Médiatud. Int., 2016. 209 p. (Médiatudományi könyvtár; 23.)
- MIKLÓS Péter: A Kecskeméti Lapok története, 1868–1956. Szeged: Bálint S. Szellemi Örökségéért Alapítvány, 2016. 132 p. ill.
- PAP Dávid Zoltán: „A betűvel szemben betűt állítsatok” A pécsi katolikus újságírás kezdetei : a Pécsi Közlöny (1893–1903) = Történetek Baranyából... 9–117.
- 20. század*
- BALLA Tibor: Az osztrák–magyar Sajtóhadiszállás szervezete és tevékenysége a Nagy Háborúban = Propaganda. Politika, hétköznapi és magas kultúra, művészet és média a nagy háborúban... 273–286.
- BAUMGARTNER Bernadette: Források a Látóhatár alapításának történetéhez = Sed intelligere. Tanulmányok a hatvanöt éves Gyarmati György tiszteletére / szerk. SLACHTA Krisztina, BÁNKUTI Gábor, VONYÓ József. Pécs: Kronosz, 2016. 297–310.
- BENGI László: Az irodalom színterei. Irodalom és sajtó összefüggésrendszere a 20. század első évtizedeiben. Bp.: Ráció K., 2016. 207 p. (Ráció-tudomány; 24.)
- A Budapesti Újságírók Egyesülete 1909-ik évi almanachja / szerk. SZERDAHELYI Sándor; kísérő tanulmány BOKA László, SZÉNÁSI Zoltán. Repr. kiad. Bp.: OSZK–Argumentum K., 2016. ill.
Egy alkalommal jelent meg; Az eredeti kiadás megjelenési adatai: Bp.: Budapesti Újságírók Egyesülete, 1909
- BUZINKAY Géza: Sajtó és/vagy propaganda az első világháború alatt = Propaganda. Politika, hétköznapi és magas kultúra, művészet és média a nagy háborúban... 231–246. ill.
- FLEISZ János: Az erdélyi kisvárosok és községek sajtója 1900 és 1940 között = Vidéki élet és vidéki társadalom Magyarországon. A Hajnal István Kör – Társadalomtörténeti Egyesület 2014. évi, egri konferenciájának kötete / szerk. PAP József, TÓTH Árpád. Bp.: Hajnal I. Kör Társadalomtört. Egyes., 2016. 165–181. 640–641.
- FLEISZ János: Az erdélyi magyar sajtó története, 1940–1944. Pécs: Pro Pannonia, 2016. 279 p. ill. (Pannónia könyvek)
- FARKAS László: Deres március. Az Új Írás születése és első esztendei. Bp.: Anonymus, 2016. 197 p. ill.
- KEREKES Imre: A Pécsi Katolikus Tudósító (1921–1944) = Történetek Baranyából... 118–130. A szerző a MKSz 2002/2. számában megjelent tanulmányának bővített változata
- MOLNÁR Sándor Károly: Házi Istentisztelet: avagy egy kegyességi lap tisztavirágú története = Natio est semper reformanda... 282–292.
- NÉMETH László: Új úton. A református sajtó és reformátusok sajtóban az 1956-os forradalom és szabadságharc idején = A család és a közösség szolgálatában. Tanulmányok Komlói Piroska tiszteletére / szerk. SPANNRAFT Marcellina, KORPICS Márta, NÉMETH László. Bp.: KRE–L’Harmattan, 2016. 155–168.
- RÓBERT Péter: Célegyenesben: siker és betiltás. A cionista sajtó története Magyarországon, 1947–1949. Bp.: Mo. Cionista Szövets. – Bethlen Téri Oneg Sabbát Klub, 2016. 287 p. ill. (Bethlen téri füzetek)
- SCHMELCZER-POHÁNKA Éva: Hallgatói periodikumok a pécsi Magyar Királyi Erzsébet Tu-

- dományegyetemen. A Maurinum, melléklapja a Móric(zka) és a Pécsi Jogász = MKSz (132.) 2016. 2.185–208 ill.
- SZEREDI Pál: A Látóhatár szerkesztőségi ellentétének háttere 1957–1958-ban. 2. rész Magyar Szle (25.) 2016. 1–2. 62–70.
- SZIGETI Lajos: A lazarista sajtó a két világháború között és a második világháború alatt Magyarországon = „Evangelizare pauperibus misit me!” Lazaristák Magyarországon / szerk. CSÍKY Balázs, ILLÉS Pál Attila. Bp.: METEM– Historia Ecclesiastica Hungarica Alapítvány; Piliscsaba: PPKE BTK, 2016. 121–134. ill.
- SZÓTS Zoltán Oszkár: Katonai tábori újságok az első világháborúban – 16-os Honvéd, Négyes Honvédek Háborús Lapja, Cibo Viccek = Az első világháború információtörténetéhez / szerk. Z. KARVALICS László. Bp.: Gondolat, 2016. 323–336.
- TVERDOTA György: József Attila Szerkesztői üzenete = Literatura (42.) 2016. 3. 149–166.
- Sajtótermékek mint forrásanyagok**
- BALÁZS Eszter: Értelmiségellenesség az első világháború első felében. „Kávéházi stratégiák” és „lógós” írók Budapesten = Értelmiségi karriertörténetek 2. / szerk. BÍRÓ Annamária, BOKA László. Nagyvárad: Partium K; Bp.: Reciti, 2016 153–179.
- BÁRÁNY Zsófia: A religio és a nemzet elválaszthatatlansága. A bencés rend szerepe a modern Magyarország kialakulásában = Collectanea Sancti Martini. (4.) 2016. 119–131.
- CSÍKY Balázs: 1938 szimbolikus eseményei a magyarországi zsidó sajtó tükrében = Egyháztört. Szle (17.) 2016. 2. 60–78.
- CSONKI Árpád: Kánya Emília Családi Körének nőképe az irónő-vita idején = Publicationes Universitatis Miskolciensis. Sectio philosophica. (19.) 2015. 1. 69–91.
A tanulmányt tartalmazó kötet az impresszumadatok alapján 2016-ban jelent meg.
- CSUNDERLIK Péter: Lukács György és a Szabadgondolat bolsevizmus-vitája = A forradalom végtelensége. Lukács György politikai- és társadalomelmélete / szerk. BÖCSKEI Balázs. Bp.: L'Harmattan, 2016. 65–81. 242.
- DIÓSZEGI SZABÓ Pál: „A szomszédban... hát ez szocializmus?” Tömörkény István tudósítása Szántó-Kovács János peréről, 1895 márciusában = Tömörkény 150. Tanulmányok a 150 éve született Tömörkény István tiszteletére / szerk. BENE Zoltán. Szeged: Areion Kv., 2016. 182–312. ill.
- DUKKON Ágnes: Frölich Dávid humora. Időjós-lási kommentárok az 1641-ben Nürnbergben kiadott kalendáriumában = Monographia... 163–169. ill.
- FENYVESI Katalin: Párhuzamos lojalítások. Császárhűség, magyar nemzeti és zsidó elkötelezettség a magyarországi zsidó nyilvánosságban = „A királyhűség jól bevált útján...”... 133–146. ill.
- GLÄSSER Norbert: A messiási kor előjelei? Az antiszemitizmus vallási értelmezései a két világháború közötti budapesti orthodox zsidó sajtóban = Emlékeztető (1.) 2016. 3–4. 14–20.
- GLÄSSER Norbert: Az isteni dicsőség visszatükröződései. A koronás fő izraelita értelmezései = „A királyhűség jól bevált útján...”... 405–422. ill.
- HARMATI Róbert: Pénzhamisításról szóló hírek az Országos Hírlap című napilapban Valóság (59.) 2016. 8. 71–76.
- HÓBOR József: Elvek, eszmék, egyház. Adalékok Pehm (Mindszenty) József zalaegerszegi működésének első évtizedeihez. Nagykánizsa: Czupi, 2016. 259.
Sajtóra vonatkozó adalékokkal
- HUSZÁR Zoltán: A Pesti Hírlap és Baranya megye, 1841–1844 [elektronikus dok.] = Tudásmenedzsment (17.) 2016. 1. 48–62.
A tanulmány a szerző Cikkek, reflexiók a Dél-Dunántúlról a Pesti Hírlapban (1841–1844) c. dolgozatának Baranya megyére vonatkozó része
- HUSZÁR Zoltán: Cikkek, reflexiók Dél-Dunántúlról a Pesti Hírlapban (1841–1844) = Történetek Baranyából... 43–65.
- JAKAB Attila: A magyarországi keresztény média a zsidótörvények idején (1938–1942) = Tanulmányok a holokausztról / szerk. Ran-

- dolph L. BRAHAM. Bp.: Balassi, 2001–2016. 13–108.
- KATONA Anikó: Háborús plakát. Hatásos fegyver vagy patrióta giccs? A háborús (plakát) művészet korabeli megítélése, a német Das Plakat cikkeiből kiindulva = Propaganda. Politika, hétköznapi és magas kultúra, művészet és média a nagy háborúban... 491–516. ill.
- KEPPEL Csilla: Hadisebesültek görbe tükörben. Bořivoj Rambousek első világháborús karikatúrái. Szombathely: Smidt Múz.–Savaria M. Hatókörű Vár. Múz., 2016. 111 p. ill. Szombathely első világháborús történetéhez
- KLESTENITZ Tibor: Nagy-Britannia képe a központi hatalmak propagandájában a háború első éveiben = Jel-kép 2016. 1. 62–70.
- KLESTENITZ Tibor: A katolikus nagygyűlések, mint médiaesemények az 1920-as években = Magyar Egyháztört. Vázlatok. (27.) 2015. 1–2. 57–75.
- KLESTENITZ Tibor: A Nagy Háború propagandájának megítélése a magyar sajtóban = Propaganda. Politika, hétköznapi és magas kultúra, művészet és média a nagy háborúban... 287–301.
- KLESTENITZ Tibor: Tisza István alakja a karikatúrák tükrében = Tisza István, két korszak határán / szerk. IFJ. BERTÉNYI Iván. Bp.: Országgyűlés Hiv. 2016. 177–200.
- KOVÁCS Csaba: A „Délvidék” és a „Vajdaság” 1941–1948 között a sajtó és az emlékezet tükrében = Magyarok és szerbek a változó határ két oldalán, 1941–1948. Történelem és emlékezet / szerk. HORNYÁK Árpád, BIRÓ László. Bp.: MTA BTK TTI, 2016. 129–158.
- LÁSZLÓ Gábor (IFJ.): Állam, egyház és szabadság a szekularizáció baptista koncepciójában a Horthy-korszakban = Habitus. Tanulmányok a Colloquium Officiale II konferencia előadásaiból / szerk. BARÁTH Dóra, KISS Alpár. Bp.: Mika S. Egyes., 2016. 237–270.
- LIGETI Dávid: A visegrádi remete utolsó útja. Görgei Artúr halálának társadalmi visszhangja 1916-ban = Natio est semper reformanda... 409–416.
- MIKLÓS Péter: A revíziós gondolat és a területgyarapodás a „Kecskeméti Lapok” hasábjain = KEK (9.) 2016. 4. 166–171.
- MÓZESSY Gergely: „Állítólag Prohászka egyszer...” = Episcopus, archiabbas benedictinus, historicus... 381–392.
- NAGYI Enikő Orsolya: A dési sajtó antiszemitizmusa és antiszemitéi (1940–1944) = Tanulmányok a holokausztról / szerk. Randolph L. Braham. Bp.: Balassi, 2001–2016. 109–137.
- NAGYMIHÁLY Zoltán: Emigrációs Látóhatár. Szelvények az 1950-es évek magyar emigrációs közgondolkodásából = Társadalom térben és időben. Tanulmányok az új- és modernkori Magyarországgal szembe-, művelődés- és társadalomtörténetéről / szerk. SZULY Rita, KRÁNITZ Péter Pál. Bp.: Piliscsaba: M. Napló – Írott Szó Alapítvány, 2015. 207–217.
- NÉMETH Ferenc: Élet a Bánátban a német megszállás alatt, 1941–1944. A mindennapok és a magyarságtudat alakulása a Torontál című lap tükrében = Magyarok és szerbek a változó határ két oldalán, 1941–1948. Történelem és emlékezet / szerk. HORNYÁK Árpád, BIRÓ László. Bp.: MTA BTK TTI, 2016. 177–205.
- RÓZSA Mária: Adalékok Jósika Miklós 1848 előtti regényeinek fogadtatásához az egykorú német nyelvű sajtóban = ItK (120.) 2016. 2. 207–214.
- SÁRAI SZABÓ Katalin: „A szép Haverda Mariska, a lovag és a gavallér” Egy szabadkai anyagyilkosság reprezentációi = Médiakutató (16.) 2016. 3–4. 171–192.
- SOMOGYI László: Szerb ellenségkép Magyarországon az első világháború alatt a sajtó tükrében. = Jel-kép 2016. 1. 61–70.
- SZABÓ Dániel: A magyarországi sajtó a háború kitérőesekora = Propaganda. Politika, hétköznapi és magas kultúra, művészet és média a nagy háborúban... 247–256.
- SZABÓ Dóra Éva: Várkonyi Hildebrand Dezső fő gondolatai a Cselekvés iskolája című folyóirat tükrében = Gutta cavat lapidem. Az esőcsepp kivájja a követ. Hallgatói tanulmányok a neveléstörténet tárgyköréből. A Kiss Áron Neveléstörténeti Tehetség-

- műhely publikációi / szerk. FIZEL Natasa. Szeged: Délvidék Kut. Közp. Alapítvány, 2016. 26–39.
- SZABÓ Előd: „Jelentésem és egyúttal szolgálatom végére érkeztem”. Győry Elemér püspökségének utolsó évei hivatalos folyóirataink tükrében = Felelet a Mondolatra. Tanulmányok a 60 éves Bogárdi Szabó István tiszteletére / szerk. ZSENGELLÉR József, KODÁCSY Tamás, ABLONCZY Tamás. Bp.: KRE–L’Harmattan; Pápa: PRTA, 2016. 395–402.
- SZABÓ-REZNEK Eszter: Meltzl Hugó és a kolozsvári Petőfi-ellenkánon: kísérlet a „nemzeti költő” regionális újraértelmezésére = ItK (120.) 2016. 2. 215–224.
- SZÉKELY Tamás: A szövetséges uralkodók kultusza Magyarországon az első világháborúban = Propaganda. Politika, hétköznapi és magas kultúra, művészet és média a nagy háborúban... 87–103.
- SZIKSZAI Gergely: Katolikus papság és egyetemista ifjúság az antiszemitizmus szolgálatában a 12 röpirat tükrében = Nézőpontok. Tanulmányok / főszerk. ERDŐDY Gábor; szerk. PETTINGER-SZALMA Vendel, SÓS János. Bp.: ELTE Történelemtud. Doktori Isk., 2016. 11–26.
- Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Történelemtudományok Doktori Program konferenciáján Budapesten 2015. június 2-án elhangzott előadás kiegészített, szerkesztett változata
- SZÓTS Zoltán Oszkár: Egy kultusz kezdetei. A limanovai csata megjelenése a napilapokban = Jel-kép 2016. 1. 25–30.
- TAMÁS Ágnes: „Monsieur János, valójában mit akar? Különben is, a glóbuszát meghagytam Önnek!” Területvesztések és gyarapodások élclapok karikatúráin (1919–1921) = Aetas (31.) 2016. 2. Törésvonalak. 52–69. ill.
- TAMÁS Ágnes: Háborús hétköznapiak a Borsszem Jankó rajzainak tükrében. A Borsszem Jankó életképei = Háborús hétköznapiak. Tanulmánykötet / szerk. TÖRÖK Róbert, ZÁVODI Szilvia. Bp.: MKVM, 2016. 203–216. ill.
- TAMÁS Ágnes: A Párizs környéki békék kritikája élclapok karikatúráin (1919–1921) = A humor nagytón keresztül / szerk. BODA-UJLAKY Judit et al. Bp.: Tinta Kvk.–Selye J. E.–ELTE BTK, 2016. 71–79.
- TAMÁS Ágnes: A nagy háború a Borsszem Jankó karikatúráin. Alkotók és alkotások a propaganda hálójában = Jel-kép 2016. 1. 31–47.
- TAMÁS Ágnes: Ellenségek képei és önkép jugoszláv és magyar karikatúrákon (1945–1947) = Lé-tünk 2016. 4. 139–153.
- TAMÁS Ágnes: A tiszaezslári vérvád és a nyíregyházi per az élclapok hasábjain = MKsz (132.) 2016. 2. 157–184. ill.
- TÖTTÖS Gábor: A Percezekkel kapcsolatos humor a sajtóban. 1848–1882 = Források a Völgység tanulmányozásához. Előadások a VI. Völgységi Konferencián. 2015. október 30. / szerk. Szóts Zoltán. Bonyhád: Völgységi Múzeum, 2016. 107–116. ill.
- Elhangzott előadás (Bonyhád, 2015) szerkesztett változata.
- ÜVEGES Bence: Találkozik-e Freud Grünnel? Magyarországi zsidó humorérzések 1868–1925 = Vidéki élet és vidéki társadalom Magyarországon. A Hajnal István Kör – Társadalomtörténeti Egyesület 2014. évi, egri konferenciájának kötete / szerk. PAP József, TÓTH Árpád. Bp.: Hajnal I. Kör Társadalomtört. Egyes., 2016. 128–136., 639.
- VÉR Eszter Virág: A hivatalos képkalkotás „alternatívái”. Az uralkodópár (privát) életeseményeinek megjelenítése az 1850-es évek magyar nyelvű sajtójában = Natio est semper reformanda... 199–209.
- ZIMA András: Dinasztikus hűség egy dinasztia nélküli korban = „A királyhűség jól bevált útján...” ... 445–456. ill.

Könyvtártörténet

Több évszázadot érintő munkák

- BAKONYI Gábor–BAKONYI Zsuzsanna: A Panonhalmi Főapátsági Könyvtár zoológiai könyvei a 16–18. századból = MKsz (132.) 2016. 4. 463–478. ill.
- BALOGH Mihály–KISARI Otilia: Fejezetek a kunszentmiklósi református gimnáziumi könyvtár történetéből. A huszonöt éves Pro Bib-

- liotheca Antiqua Baksayana Alapítvány Bp.: Mo. Református Egyh. Zsinati Hiv.; Samorin: Méry Ratio, 2016. 149 p. ill.
- Bibliotheken, Dekor. 17–19. Jahrhundert / hrsg. von Frédéric BARBIER, István MONOK, Andrea DE PASQUALE. Bp.: Bibl. der Ungarischen Akad. der Wiss.; Roma: Bibl. Nazionale Centrale di Roma – Éd. des Cendres, 2016. 306 p. ill.
- Váltakozva francia, német és olasz nyelven
- CORDEA Márta: A Szatmár Megyei Könyvtár kincsei = Certamen III. Előadások a Magyar Tudomány Napján az Erdélyi Múzeum-Egyesület I. szakosztályában. Nyelv-, irodalom- néprajztudomány történelem / szerk. EGYED Emese, PAKÓ László. Kolozsvár: Erdélyi Múzeum-Egyes. 2016. 201–208.
- GORDÁN Edina: Gondolatok egy könyvtárról. A Bethlen Gábor Dokumentációs Könyvtár története = A nagyenyedi főnixmadár. Adalékok a Bethlen Gábor Kollégium történetéhez. Szerk. Kapitány-Horváth Zsuzsa. Nagyenyed: Bethlen Gábor Alapítvány, 2016. 65–76. ill.
- 15. század*
- KNAPP Éva: Nevezetes ősnymotványok az ELTE Egyetemi Könyvtárban = KKK (25.) 2016. 2. 29–32.
- 15–16. század*
- LUPESCUNÉ MAKÓ Mária: Domonkos könyvkuлтúra Erdélyben = Testimonio litterarum... 233–250.
- 18. század*
- FÁA-LENDVAI Erzsébet: Bencés könyvtárak a 18. századi Magyarországon = Történelem és Muzeológia (3.) 2016. 1. 100–110.
- KNAPP Éva: Egy ismeretlen mariánus ferences könyvtár a 18. században = Monographia... 385–404.
- RÁCZ Emese: Benkő József nagyenyedi hungarika könyvjegyzéke = MKsz (132.) 2016. 3. 284–297.
- SCHMELCZER-POHÁNKA Éva: „Mennyire szép odabent! Mily nagy a hírneve kint!” A pécsi püspöki bibliotéka alapításának korabeli ismertetései és recepciói = „Új könyvtár virul itt, tele rendbe rakott tudománnyal. Fontos, hogy mindent nyitva találsz odabent.”... 25–46. ill.
- 19. század*
- PÁKOZDI Éva Szilvia: A veszprémi piarista könyvtárak adományozói 3. Dr. Lánecz Nándor, orvos = Veszprémi Szle (18.) 2016. 3. 46–60. ill.
- 19–20. század*
- ÁBRAHÁM Vera: A Löw Könyvtár sorsa. Mit mondanak a megmaradt iratok? 1. rész. Szeged: Dr. Birnfeld S. Kvt., 2016. 54 p. ill. (Könyvtári tudományos füzetek; 1.)
- GYURICZA Andrea: A Nemzeti Casino = KF (26.) 2016. 1. 59–69.
- A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárába bekerült egyesületi könyvtár állományának múltja és jelene
- KAPRONCZAY Katalin–MAGYAR László András: A Semmelweis Orvostörténeti Könyvtár gyűjteményének története = Per aspera ad astra. (3.) 2016. 1. 69–79.
- 20. század*
- BUDAI László: A várpalotai városi könyvtár létrejöttének közvetlen előzményei, 1949–1954 = KKK (25.) 2016. 2. 33–37.
- GRACZA Tünde: Possessorok nyomában. A Tóth Lajos Könyvtár állományát lapozgatva... = Orvosi könyvtárak (13.) 2016. Klsz. Jubileumi tanulmányok. A Pécsi Tudományegyetem Egyetemi Könyvtár és Tudásközpont Pekár Mihály Orvosi és Élettudományi Szakkönyvtár alapításának 90. évfordulójára. 32–47.
- Elhangzott a 2016. szept. 30-án megrendezett emlékülésen
- SCHMELCZER-POHÁNKA Éva: A Tóth Lajos Könyvtár és az orvoskar intézeti és klinikai könyvgyűj-

- teményei az Erzsébet Tudományegyetem időszakában = Orvosi könyvtárak. (13.) 2016. Klsz. Jubileumi tanulmányok. A Pécsi Tudományegyetem Egyetemi Könyvtár és Tudásközpont Pekár Mihály Orvosi és Élettudományi Szakkönyvtár alapításának 90. évfordulójára. 24–31. ill.
Elhangzott a 2016. szept. 30-án megrendezett emlékülésen
- KÉGLI Ferenc: Adalékok könyvtárügyünk homályos éveiről, 1945–1949. Az Országos Könyvtári Központ első évei és a körzeti könyvtárak szervezése = KF (26.) 2016. 1. 34–50.
„A magyarországi könyvtárügy története a Rákosi-korszakban 1945–1956” kutatási program keretében született résztanulmány.
- SZEBERÉNYI Gábor: Holub József és a Tagányi-könyvtár Pécsre kerülése. Egy „vidéki” történészprofesszori egzisztencia lehetőségfeltételei az 1920-as évek elején. 3. befejező közlemény = Per aspera ad astra (3.) 2016. 1. 92–107.
- VIRÁGOS Márta: A Simonffy utcától az Egyetem térig. Az Egyetemi Könyvtár első évtizedei = Gerundium (7.) 2016. 3–4. 100–113.
- Bibliofília, magánkönyvtárak**
- BÍRÓ-BALOGH Tamás: Pár újabb kötet Tömörkény könyvtárából = Tömörkény 150. Tanulmányok a 150 éve született Tömörkény István tiszteletére / szerk. BENE Zoltán. Szeged: Areión Kv., 2016. 65–91.
- BÍRÓ Gyöngyi: „... non contemnenda librorum...” Enyedi György könyvtárának kutatása. = Enyedi 460. Tanulmánykötet Enyedi György születésének 460. évfordulójára rendezett kamarakonferencia előadásaiból / szerk. K. KAPOSI Krisztina, LOVAS Borbála. Bp.: MTA–ELTE HECE, 2016. 11–26. ill.
- BUTÁS László Zsigmond: Egy elfeledett 18. századi erdélyi főúri könyvtár nyomában. Kendeffi Elek hollandiai könyvvásárlásai (1761–1762) = Monographia... 102–108.
Collectors and collections. The Treasures of the Collections in the National Széchényi Library and the Histories of the Collections / ed. by László BOKA, Lídia WENDELIN FERENCZY; transl. Thomas COOPER; Bp.: Nat. Széchényi Library–Kossuth, 2016. 252 p. ill.
A Gyűjtők és gyűjtemények c. kötet (2009) tanulmányai angol nyelven
- CSUKOVITS Enikő: Geográfiai ismeretek két korszak határán. Hans Dernschwam könyvtárának geográfiai tárgyú kötetei = Művészet és mesterség. Tisztelgő kötet R. Várkonyi Ágnes emlékére / szerk. HORN Ildikó et al. Bp.: L’Harmattan, 2016. 149–159.
- FARKAS Judit Antónia: Szana Tamás és a modern magyar bibliofília = Natio est semper reformanda... 260–271.
- FAZEKAS István: Egy könyvjegyzék tanulságai. Heresinczy Péter győri püspök, kancellár és a hagyatékában összeírt könyvek (1590) = Monographia... 195–201.
- FREY György Péter: Gewölbekbau im Barock in der Klimo Bibliothek vorliegende architektonische Fachliteratur und deren praktische Anwendung im Kirchenbau = Hegyen épült város... 239–247. ill.
- GRANASZTÓI Olga: Litteris in Patria Augendis? Könyvtártörténeti elmélkedések a „másik” Apponyi könyvtár sorsának apropóján. 1774–2011 = Monographia... 220–227.
- HENCZ Enikő: Mit ajánlhatott Dobai Székely Sámuel Klimo György pécsi püspöknek? Dobai Székely Sámuel könyvtárának kínálata = „Új könyvtár virul itt, tele rendbe rakott tudománnyal. Fontos, hogy mindent nyitva találssz odabent.” ... 267–276.
- HORVÁTH Mária, M.: Pázmány Péter magánkönyvtárának újabban azonosított kötetei = Egyház és reprezentáció a régi Magyarországon... 267–272.
- HORVÁTH Mária, M.: Pázmány Péter pozsonyi magánkönyvtárának újabban tizenhárom kötete = MKsz (132.) 2016. 4. 479–489. ill.
- KNAPP Éva–TÜSKÉS Gábor: II. Rákóczi Ferenc rodostói könyvtárának új rekonstrukciós kísérlete = A felvilágosodás előzményei Erdélyben és Magyarországon, 1650–1750 / szerk. BALÁZS Mihály, BARTÓK István. Szeged: SZTE M. Irodalmi Tanszék, 2016. 227–247.
A függelékben a rekonstruált könyvgyűjtemény 234–247.

- KOVÁCS Teofil: „Le rajzoltam a magam tékamat...”. Szilágyi Sámuel könyvszekrény-leírása 1740-ből = MKsz (132.) 2016. 3. 368–371.
Szilágyi Sámuel levelének szöveggözlésével
- KRÁSZ Lilla: Bibliofil főurak. Festetics György gróf orvostudományi könyvgyűjteményéről. Vázlat = Monographia... 425–434.
- MIKÓ Árpád: Ötvösművek, vésett ékkövek, könyvek Sebastiano da Lugo, Ippolito d’Este esztergomi érsek praeceptorának hagyatékában. (Esztergom, 1490) = Folia Historica. (31.) 2015. {2016}. 9–15.
- MIZERA Tamás: Könyv és mesterség a kora újkor Magyarországon. A magánkönyvtárképződés tendenciái a polgárság körében, különös tekintettel a tanítók gyűjteményeire = Szöveg, hordozó, közösség. Olvasóközönség és közösségi olvasmányok a régi magyar irodalomban. Fialatok Konferenciája 2015 / szerk. GESZTELYI Hermina, GÖRÖG Dániel, MARÓTHY Szilvia. Bp.: Reciti, 2016. 229–243. ill., <http://reciti.hu/2016/3826>
- MONOK István: Rákóczi Zsigmond fejedelem Schedel-krónikája = Testimonio litterarum... 279–284.
- MORITZ Kinga: Körmöczi János könyvtárának feltárása = Certamen III. Előadások a Magyar Tudomány Napján az Erdélyi Múzeum-Egyesület I. szakosztályában. Nyelv-, irodalom- néprajztudomány történelem / szerk. EGYED Emese, PAKÓ László. Kolozsvár: Erdélyi Múzeum-Egyes., 2016. 181–189.
- NAGY Györgyi: The Reception of the Battle of Buda (1686) in the Light of the Apponyi Hungarica Collection = Kniha (Martin, Slovenská Národná Kniznica) 2016. 47–54. ill.
- OLÁH Róbert: Szenci Molnár Albert ajándék Intitutiója Budai Péternek = In via eruditionis... 252–259.
- ORLOVSZKY Géza: Az Istvánffy-könyvtár egy kötet a Pálos Könyvtárban = Monographia... 527–532. ill.
- TÜRI Klaudia: Calendars in the Todoreszku-Collection = Kniha (Martin, Slovenská Národná Kniznica) 2016. 66–71. ill.
- VARGA Bernadett: Három kötet Vitnyédy István elveszett könyvtárából = MKsz (132.) 2016. 1. 81–88.
- VISKOLCZ Noémi: The Fate of Johannes Sambucus’Library = Hungarian Studies (30.) 2016. 2. 155–166.
- VISKOLCZ Noémi: Zsámboky János könyvtárának sorsa = MKsz (132.) 2016. 4. 404–444.
- VISKOLCZ Noémi: A Bibliotheca Windhagiana. Egy különleges arisztokrata könyvtár a 17. századból = Monographia... 745–749.
- ZVARA Edina: Egy tudós hazafi Bécsben. Görög Demeter és könyvtára. Bp.: OSZK–Gondolat, 2016. 506 p.: ill. (Nemzeti téka)

Olvasástörténet

- BALÁZS Mihály: Szent vagy profán? Adalék Sebastian Castellio erdélyi recepciójához = In via eruditionis... 106–114.
- BALÁZS Mihály: A Zrínyi-könyvtár három tételéről. (Könyvjegyzékmérgezés ellen való orvosság) = Monographia... 47–50.
- BALOG Edit Otilia: Az Uránia célközönsége – szándék és valóság = Szöveg, hordozó, közösség. Olvasóközönség és közösségi olvasmányok a régi magyar irodalomban. Fialatok Konferenciája 2015 / szerk. GESZTELYI Hermina, GÖRÖG Dániel, MARÓTHY Szilvia. Bp.: Reciti, 2016. 11–20. <http://reciti.hu/2016/3826>
- BENE Sándor: A sztoikus Zrínyi = Monographia... 69–86.
- BÍRÓ Csilla: The Work entitled Seneca Christianus Among the Editions of the Congregation of Visitation of Our Lady at Trnava = Kniha (Martin, Slovenská Národná Kniznica) 2016. 40–46.
- CSORBA Dávid: A kapitih Bibliája (1679) = Egyháztört. Szle (17.) 2016. 1. 108–111.
- CSORBA Dávid: Gyöngyösi Árva Pál tudóskodó verses gúnyirata = Egyháztört. Szle (17.) 2016. 2. 111–113.
- CSORBA Dávid: Gyöngyösi Pál angliai könyve = Egyháztört. Szle (17.) 2016. 4. 127–129.
- CSORBA Dávid: „Szemeimmel láttam” – Sajószentpéteri István kálvinista prédikátor látens forrásai = In via eruditionis... 342–353.

- CSORBA Dávid: Egy Pázmány-Kalauz dühödt olvasóinak teológiai, tropológiai és stílusparódiái = Útmutató... 71–97. ill.
- FAA-LENDVAI Erzsébet: A tihanyi bencések és olvasmányaik a 18. század végén = Doktorandusz Hallgatók IV. Konferenciája. 2015. május 14. / szerk. FÁBIÁN Máté. Eger: EKF Líceum K., 2016. 41–58.
- FONT Zsuzsa: A spiritualizmus és a radikális pietizmus irodalma Szébenben. Andreas Teutsch könyvei a Brukenthal-gyűjteményben = Monographia... 209–213.
- HEGYI Ádám: Samuel Werenfels (1657–1740) szerepe a magyarországi felekezeti szembenállások csökkentésében a 18. században = A felvilágosodás előzményei Erdélyben és Magyarországon, 1650–1750 / szerk. BALÁZS Mihály, BARTÓK István. Szeged: SZTE M. Irodalmi Tanszék, 2016. 303–314.
- HEGYI Ádám: Fábrián János békési református tanító veszedelmes könyvei = Monographia... 260–267.
- IGAZ Levente: Brazília és a braziliai emigráció a két világháború közötti magyar olvasóközönség szemével = Hidak és áthallások. Tanulmányok a brazil-magyar kapcsolatok köréből / szerk. PÁL Ferenc; Az ELTE Brazil Tudományos Központjának kiadása. Bp.: ELTE Eötvös K., 2016. 25–41.
- KISS Gábor: A 19–20. század kánonjogi műveltsége Pécssett = „Új könyvtár virul itt, tele rendbe rakott tudománnyal. Fontos, hogy mindent nyitva találj odabent.”... 149–162. ill.
- KNAPP Éva: Egy 18. századi mariánus ferences könyvtár. Mesztegnyő, 1748–1790. = Magyar Egyháztört. Vázlatok (27.) 2015. 1–2. 19–46.
- KRISTÓF Ildikó, Sz.: „Indi legendi & scribendi usum mirantur”. Egy kulturális sztereotípiá múltjáról és régi magyarországi előfordulásáról = Monographia... 435–446.
- LABADI Gergely: A pikareszk Magyarországon a 18–19. század fordulóján = ItK (120.) 2016. 2. 178–190.
- LANDGRAF Ildikó: „Király, pásztor és nyáj egy legyen!” Az uralkodócsalád reprezentációja az 1867–1918 közötti magyar populáris olvasmányokban és hatásuk a szóbeli hagyományokra = „A királyhűség jól bevált útján...”... 23–38. ill.
- MONOK István: Similarities and Differences in the Book History of Central Europe in the Early Modern Period. Aspects and Examples = Hungarian Studies (30.) 2016. 2. 137–153.
- MONOK István: Luther és Melancthon műveinek előfordulási gyakorisága a kora újkori könyvjegyzékeken = Művészet és mesteriség. Tisztelegő kötet R. Várkonyi Ágnes emlékére / szerk. HORN Ildikó et al.. Bp.: L'Harmattan, 2016. 116–132.
- MONOK István: De la valeur documentaire des catalogues et des registres de livre – leur usage dans l'histoire de la réception = Revista Transilvania (44.) 2016. 4–5. 172–176.
- MONOK István: Verbundkatalog der alten Drucke und Datenbank der aus dem Königreich Ungarn und Siebenbürgen stammenden Buchverzeichnisse. 1520–1800 = Wolfenbütteler Notizen zur Buchgeschichte (40.) 2015. 133–141.
- OLÁH Róbert: Két vers Helmecezi Komoróczy István Igasság paisához = Egyháztört. Szle (17.) 2016. 2. 114–117.
<http://www.uni-miskolc.hu/~egyhtort/cikkek/oka-hki.pdf>
- OLÁH Róbert: Bibliák a kora újkori református lelkészi könyvtárakban = „Hiszek, hogy megértsem”! Doktoranduszok Országos Szövetsége Hittudományi Osztály Fialat Kutatók és Doktoranduszok IV. Nemzetközi Teológuskonferenciája. Budapest, 2013. november 30. Konferenciakötet / szerk. GÉR András László, JENEI Péter, ZILA Gábor. Bp.: KRE–L'Harmattan, 2015. 334–340. (Károli könyvek. Tanulmánykötet)
- A konferenciatanulmány bővített változata korábban megjelent: Egyháztört. Szle 2014/3. <http://www.uni-miskolc.hu/~egyhtort/cikkek/olahrobert-bibliak.pdf>
- OLÁH Róbert: Ortodoxia és okkultizmus? Nonkonformista művek Miskolci Csulyak István és Tofeus Mihály könyvtárában = MKsz (132.) 2016. 1. 31–46.
- OLÁH Róbert: Adalékok az „et amicorum” possessorbejegyzésekhez = Monographia... 521–526.

- OLÁH Róbert: A héber nyelv szerepe Tofeus Mihály műveltségében = *Studia. Debreceni teológiai tanulmányok* (7.) 2016. 1. 51–62.
- ŐSZ Sándor Előd: Kálvin János írásmagyarázati munkáinak 16. századi erdélyi olvasóiról = *Hegyen épült város...* 280–288.
- ŐSZ Sándor Előd: Tordai Sándor András erdélyi református püspök két könyvéről = *In via eruditionis...* 315–324.
- ŐSZ Sándor Előd: A Vizsolyi Biblia eddig ismeretlen példánya a Kolozsvári Protestáns Teológiai Intézet könyvtárában = *Monographia...* 533–540.
- ÖTVÖS Péter: Szenci Molnár Albert német barátja, Martin Opitz Magyarországon = *In via eruditionis ...* 243–251.
- ÖTVÖS Péter: Opitz Márton olvas = *Monographia...* 541–545.
- PINTÉR Márta Zsuzsanna: Két pálos könyvjegyzék tanulmányai = *Monographia...* 568–573.
- TÓTH Zsombor: Cserei olvas... Írásantropológiai és olvasástörténeti megfontolások az ifjú Cserei Mihály íráshasználati habitusában = *Monographia...* 692–699. ill.
- TÜSKÉS Anna: The Library of Lawyer and Justice Minister Tivadar Pauler (1816–1886) in 1872 = *Knih (Martin, Slovenská Národná Kniznica)* 2016. 265–275. ill.
- VÁSÁRHELYI Judit, P.: Johann Piscator autográf verse Hódmezővásárhelyen = *In via eruditionis...* 59–63. ill.
Adatok Johann Piscator magyarországi receptiójához.
- VÁSÁRHELYI Judit, P.: Bibliaolvasó kalauz a 18. században = *Monographia...* 721–725. ill.
- VÉGHSEŐ Tamás: Bacsinszky András munkács püspök könyveinek jegyzéke 1790-ből = *Monographia...* 726–744.
Bacsinszky András könyvjegyzékének közlésével
- VERÓK Attila: Kriegsthematik in den Lesestoffen der Siebenbürger Sachsen. 16–18. Jahrhundert = *Umwandlungen und Interferenzen. Studien aus dem Bereich der Germanistik. Beiträge der VI. Internationalen Germanistentagung an der Christlichen Universität Partium, Grosswardein. Nagyvárad = Oradea, 18–19. September 2014 / hrsg. von Szabolcs JÁNOS; Zsarb. mit Andrea BÀNFFI-BENEDEK, Gizella BOSZÁK. Wien: Praesens, 2016. 27–35.*
- A múlt neves könyvtárosai, bibliográfusai, újságírói**
- ARANY Zsuzsanna: Kosztolányi Dezső élete. 1. rész. Forradalmak kora = *Alföld* (67.) 2016. 6. 63–72.
- ARANY Zsuzsanna: Kosztolányi Dezső élete. 4. rész. Forradalmak kora = *Alföld* (67.) 2016. 10. 56–64.
- ARANY Zsuzsanna: Kosztolányi Dezső élete. 5. rész. Forradalmak kora = *Alföld* (67.) 2016. 11. 81–89.
- BÉNYEI Miklós: Szabó Károly történetírói munkássága = *KKK* (25.) 2016. 3. 33–40.
- BOKA László: „A nekifeszült mentő akarat”. Kuncz és az Erdélyi Helikon = *Honfoglaló, nagy írónemzedék. Az Erdélyi Helikon írói közösség megalakulásának 90. évfordulójáról megemlékező miskolci tudományos konferencia előadásai / szerk. KABÁN Annamária, MÓZES Huba. Miskolc: Bíbor K., 2016. 43–50.*
- BORBÁS Andrea: De versek íródnak. Az Ady-életmű válaszai a „mit tegyen az író a háborúval szemben” kérdésre = *Propaganda. Politika, hétköznapi és magas kultúra, művészet és média a nagy háborúban...* 325–335.
- FÜLEP Katalin: Berlász Jenő, 1911–2015 = *KF* (26.) 2016. 1. 70–75.
Függelékben Berlász Jenő önéletrajza 1945-ből. 1936 és 2000 között nyomtatásban megjelent munkáinak, tanulmányainak és cikkeinek bibliográfiája Buza János összeállításában és Rác Ágnes „Berlász Jenő könyvtártörténeti tanulmányai az OSZK Híradó hasábjain” című gyűjtése
- GAAL György: Gál Kelemen, a szerkesztő = *Certamen III. Előadások a Magyar Tudomány Napján az Erdélyi Múzeum-Egyesület I. szakosztályában. Nyelv-, irodalom- néprajztudomány történelem / szerk. EGYED*

- Emese, PAKÓ László. Kolozsvár: Erdélyi Múzeum-Egyes., 2016. 141–149.
- GRÁBERNÉ BÖSZE Klára: Rupp Kornél tanári pályája és a Tanulók Lapja létrehozása = KN (18.) 2016. 2. 35–49.
- HORVÁTH József: Az ifjú Gárdonyi és a „Garabonciás Diák” = Győri tanulmányok (37.) 2016. 41–52.
- JUHÁSZ András: Vekerdi József. 1927–2015 = KKK (25.) 2016. 2. 40–46.
- KISZL Péter–PATKÓSNÉ TÓTH Zsuzsanna: „Szép szellemi szolgálat ez”. Marót Miklós, 1928–2006 = KF (26.) 2016. 2. 231–244.
- Lenyomat a FSZEK két évtizedéről (1948–1969) c. Marót Miklóssal készült interjú közlésével.
- KISZL Péter–PATKÓSNÉ TÓTH Zsuzsanna: Borsa Gedeon, az ízig-vérig bibliográfus = KF (26.) 2016. 3. 362–376.
- A „Válassz olyan munkát, amit szeretsz, és soha többé nem kell dolgoznod!” című Borsa Gedeonnal készült interjú közlésével.
- KISZL Péter–PATKÓSNÉ TÓTH Zsuzsanna: „A Széchényi Könyvtár nemcsak kenyeret adott nekem évtizedekig, de hivatást is”. Kozocsa Sándor, 1904–1991 = KN (26.) 2016. 4. 512–522.
- A „Készültem rá, hogy bibliográfus leszek, s az egész életemet ennek a szolgálatába fogom állítani” c. Kozocsa Sándorral készült interjú közlésével
- KOVÁCS I. Gábor: Az abaúji Szádeczky család első egyetemi tanár tagjának, Szádeczky–Kardoss Lajos történésznek az életútja = Natio est semper reformanda ... 459–470.
- LÁSZLÓ Bernát, V.: Keresztesharc a nyilaskereszt ellen. Bangha Béla nyilasellenes publicisztikája, 1936–1940 = Aetas (31.) 2016. 2. Törésvonalak. 121–132.
- MÉSZÁROS Tibor: „... az újságírás nem árt az írónak; kitűnő iskola és gyakorlat”. A publicista Márai = Forrás (48.) 2016. 9. 62–96.
- POGÁNY György: „Munkáját alaposság, lelkiismeretesség és széles látókör jellemzi”. Goriupp Alisz emlékezete = KF (26.) 2016. 1. 51–58.
- Az MKE Bibliográfiai Szekciója 2015. ápr. 24-i, a Budapesti Nemzetközi Könyvfesztiválon tartott rendezvényén elhangzott előadás szerkesztett változata
- RÁCZ Ágnes–MEZEY László Miklós: Berlász Jenő: 1911–2015 = KKK (25.) 2016. 1. 49–50.
- RÓZSA Mária: Publikáló orvosok a Habsburg-monarchia német nyelvű sajtójában a hosszú XIX. században = Alexander multifrons... 137–142.
- RÓZSA Mária: Néhány adalék Ludassy (Gans) Móric bécsi hírlapírói tevékenységéhez. Die Debatte 1864–1869 MKsz (132.) 2016. 2. 210–214. ill.
- SCHMELCZER–POHÁNKA Éva: Várkonyi Nándor emlékezete = KKK (25.) 2016. 11. 33–39.
- TÓTH Sándor László: Tömörkény István korai írói munkássága a Szegedi Híradóban, 1884–1888. = Tömörkény 150. Tanulmányok a 150 éve született Tömörkény István tiszteletére / szerk. BENE Zoltán. Szeged: Areión Kv., 2016. 135–181.
- VESZTRÓCZY Zsolt: Kritikus vagy mameluk? A dualista kormányzat és a parlament működése Mikszáth Kálmán parlamenti karcolatai alapján, 1881–1910 = Hatalmi diskurzusok... 159–168.